

Den næste sag på dagsordenen var:

29) Anden behandling af lovforslag nr. L 113: Forslag til lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre.

Af finansministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 2/6 98. Første behandling 11/6 98.
Betænkning 16/6 98).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

30) Forespørgsel nr. F 17:

Forespørgsel til justitsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om Schengensamarbejdet – herunder Danmarks stilling i samarbejdet efter vedtagelsen af Amsterdamtraktaten?«

Af Dorte Bennedsen (S), Birthe Rønn Hornbech (V), Bendt Bendtsen (KF), Anne Baastrup (SF), Peter Skaarup (DF), Sonja Albrink (CD), Elisabeth Arnold (RV), Keld Albrechtsen (EL), Tom Behnke (FP) og Jann Sjørnsen (KRF).
(Forespørgslen anmeldt 4/6 98. Fremme af forespørgslen vedtaget 11/6 98).

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg gør allerede nu opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive sat på dagsordenen tirsdag den 23. juni 1998.

Begrundelse

Dorte Bennedsen (S):

På baggrund af den megen opmærksomhed og debat, der under valgkampen blev om Danmarks tiltræden til Schengensamarbejdet, herunder også spørgsmål, der blev stillet om Danmarks stilling, når dele af Schengensamarbejdet overføres til søjle 1 i det fælleseuropæiske samarbejde, har Folketinget fundet det rigtigt, at Folketinget får lejlighed til som en opsamling på debatten endnu en gang at drøfte samarbejdet, og derfor er denne forespørgsel stillet.

Besvarelse

Justitsministeren (Frank Jensen):

Sidste år besluttede et stort flertal i Folketinget, at Danmark kunne indtræde i Schengensamarbejdet. Det skete efter et grundigt forberedende arbejde i årene forud, hvor omfattende materiale blev sendt til Folketinget, og hvor vi i flere omgange havde lejlighed til at diskutere Schengensamarbejdet her i Folketinget. Få internationale aftaler er blevet debatteret så indgående og intenst som Schengenkonventionen. Det er der kun grund til at glæde sig over.

Jeg forstår imidlertid godt, hvis mange under den hektiske debat om Amsterdamtraktaten havde svært ved at bevare overblikket, og jeg hilser derfor med tilfredshed, at vi i dag får mulighed for endnu en gang at drøfte Schengensamarbejdet og Danmarks deltagelse i dette samarbejde. Det giver os lejlighed til at samle op på nogle af de løse ender i debatten og at aflive nogle af myterne. Og med en ny grundlæggende og sammenhængende debat er jeg overbevist om, at vi vil stå endnu bedre rustet til at gå aktivt ind i dette samarbejde.

Som jeg efterhånden har sagt mange gange, har Schengensamarbejdet to grundlæggende formål. Det ene formål er at skabe rejsefrihed over de fælles grænser mellem Schengenlandene. Det andet formål er at sikre en effektiv kontrol med de ydre grænser omkring Schengenområdet og at styrke bekæmpelsen af grænseoverskridende kriminalitet og illegal indvandring.

Disse to målsætninger hænger uløseligt sammen. Uden en effektiv kontrol ved de ydre grænser og et tæt samarbejde omkring kriminalitetsbekæmpelse kan vi ikke realisere rejsefriheden, og gennem omlægninger i kontrollen

ved de fælles grænser bliver det muligt at frigøre ressourcer, som i stedet kan sættes ind over for den grænseoverskridende kriminalitet. Rejsefriheden er ikke noget nyt, er ikke en ny målsætning. Vi kender den allerede fra EU-samarbejdet, hvor målsætningen har været indskrevet i traktaten siden 1986.

Rejsefrihed er heller ikke noget nyt begreb for os i de nordiske lande, hvor vi som nordiske statsborgere gennem lang tid frit har kunnet bevæge os mellem de nordiske lande. Rejsefriheden er udtryk for en positiv udvikling i Europa, der skaber grundlag for større menneskelige og økonomiske muligheder, og som øger den gensidige accept og forståelse. De dage er ovre, hvor et enkelt land blot kan isolere sig, vælge at stå alene, vælge at lukke sine grænser.

Men rejsefriheden har også en anden side. Som det er i dag, er det illusorisk at tro, at Danmark kan have en fuldt ud effektiv kontrol på grænsen til vore nærmeste nabolande, og at den traditionelle grænsekontrol udgør et effektivt middel i kampen mod grænseoverskridende kriminalitet. Med den massive trafik over den dansk-tyske landegrænse siger det sig selv, at en fuldstændig og systematisk kontrol af så mange køretøjer og mennesker ikke er praktisk mulig. I stedet for at bruge tid og mandskab på at kontrollere, om tyskere, der skal på ferie i Danmark, har husket deres pas, bør vi i højere grad sætte ind over for de kriminelle og over for menneskesmugling og illegal indvandring, og i stedet for at fokusere på grænseovergangene, bør vi i endnu større udstrækning sprede politiets indsats ud over hele grænseområdet. Det gælder særligt, når vi ser på de positive erfaringer, vi har haft med den såkaldte baglandspatrulje nede i grænselandet mellem Danmark og Tyskland.

En fjernelse af den systematiske personkontrol på selve grænsen betyder ikke, at grænsen forsvinder, for grænsen ligger fuldstændig fast. Det betyder heller ikke, at kontrollen i grænseområdet ophører; tværtimod vil kontrollen i grænseområdet blive endnu mere målrettet og koordineret, og vi vil fortsat kunne genindføre den systematiske personkontrol, hvis situationen gør det nødvendigt.

Danmark forventes i løbet af år 2000 at indtræde i det praktiske Schengensamarbejde, og dermed fjernes den systematiske personkontrol på grænsen til bl.a. Tyskland. Det forberedende arbejde er i fuld gang, og i maj måned fremlag-

de regeringen en handlingsplan for den fremtidige kontrol i grænseområdet.

Planen er at styrke den eksisterende patruljering i grænseområdet, der har vist sig at være et effektivt middel i indsatsen mod menneskesmugling og illegal indvandring. De ca. 80 politifolk, der i dag er beskæftiget med sædvanlig paskontrol ved landegrænsen til Tyskland, vil blive overført til den patruljevirkosomhed. Dermed etableres der i grænseområdet en stor politienhed på ca. 130 mand.

Kontrolindsatsen i grænseområdet vil bygge på et tæt samarbejde mellem berørte myndigheder her i landet og syd for grænsen. Det tætte samarbejde skal sikre, at der straks kan sættes ind, når der foreligger konkret mistanke om ulovligheder. De eksisterende bygninger ved grænsen vil blive bevaret som base for den styrkede indsats og som center for den koordinerede overvågning i grænseområdet, der foretages af forskellige myndigheder. Med regeringens handlingsplan er der lagt op til, at vi i grænseområdet iværksætter en mere koordineret og målrettet kontrol end den traditionelle grænsekontrol. Dermed sikrer vi også, at kontrolindsatsen bliver mere tidssvarende og effektiv.

Jeg vil nu vende mig til det andet hovedelement i Schengensamarbejdet, nemlig det styrkede samarbejde om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet. Vi må se i øjnene, at også kriminaliteten i højere grad bliver grænseoverskridende, og at det ofte er internationalt organiserede kriminelle netværk, der står bag f.eks. narkotikakriminalitet og menneskesmuglinger. Alene ved et samarbejde over grænserne kan vi gøre os forhåbning om at dæmme op for denne udvikling, og med Schengenkonventionen er der lagt op til en styrkelse af det grænseoverskridende samarbejde. Det skal først og fremmest ske ved, at der etableres tæt kontakt mellem politimyndighederne på tværs af grænserne.

På to områder giver Schengenkonventionen mulighed for egentlige politioperationer på tværs af grænserne. Det gælder ved grænseoverskridende forfølgelse og ved grænseoverskridende skygning. Er der tale om skygning, kan grænsen dog kun krydses, når det pågældende land har givet fornøden tilladelse. Interessen samler sig derfor i højere grad om den grænseoverskridende forfølgelse.

De fleste vil nok kunne forstå baggrunden for reglerne om grænseoverskridende forfølgelse.

Det er ganske enkelt stødende for retsbevidstheden, hvis f.eks. en gidseltager kan undslippe politiet blot ved at køre over grænsen. Derfor indeholder Schengenkonventionen regler, der gør det muligt at fortsætte forfølgelsen over grænsen, hvis politiet i det ny land ikke har mulighed for straks at overtage forfølgelsen. De forfølgende politifolk skal senest ved grænsepassage kontakte politiet i det pågældende land, og forfølgelsen skal straks indstilles, hvis myndighederne i det land, hvor forfølgelsen finder sted, kræver det.

Det er en forudsætning, at der er tale om forfølgelse af en forbryder, der er taget på fersk gerning i forbindelse med alvorlig kriminalitet. Meningen er, at det udenlandske politi kan fortsætte forfølgelsen, indtil det nationale politi når frem og tager over.

Der er dog mulighed for at indlægge en tidsmæssig eller geografisk begrænsning, og fra dansk side har vi over for Tyskland tilkendegivet, at tyske politifolk alene må fortsætte en forfølgelse 25 km ind i Danmark. Tyske politifolk må gerne medbringe deres tjenestevåben, som dog kun må benyttes i nødværge. De må ikke foretage anholdelse, og de må i øvrigt ikke fortsætte forfølgelsen ind i private boliger eller på steder, der ikke er offentligt tilgængelige. Tyske politifolk skal ligesom danske politifolk naturligvis overholde lovgivningen her i landet. Med den betragtelige politistyrke, som etableres i grænseområdet, vil det være hovedreglen, at danske politifolk straks ved grænsen kan overtage en forfølgelse.

Et andet element i Schengensamarbejdet, der har været diskuteret indgående, er etableringen af det fælles informationssystem, det såkaldte Schengen Information System. Schengen Information System består af en national del i hvert Schengenland og en central teknisk støttefunktion, som fysisk er beliggende i Strasbourg.

Ved hjælp af elektronisk søgning får relevante myndigheder via Schengen Information System adgang til indberetning om personer og genstande til brug for grænsekontrollen og anden politikontrol samt til brug for udlændingemyndighedernes arbejde. Hvert land udpeger en central myndighed, som er ansvarlig for den nationale del af Schengen Information System. Det er alene den myndighed, og det vil for Danmarks vedkommende sige Rigspolitechefen, som kan foretage indberetninger i Schengen Information System.

De oplysninger, der kan indlægges i systemet, er nøje beskrevet i Schengenkonventionen. Det drejer sig om oplysninger om personer og motorkøretøjer samt stjålne genstande. Om personer kan der kun indberettes entydige og kortfattede oplysninger. Det gælder særlige oplysninger, der kan danne grundlag for en sikker identifikation af den pågældende person. Oplysninger om f.eks. politiske, religiøse eller seksuelle forhold må ikke optages i informationssystemet.

Formålet med indberetningen er også indgående reguleret i Schengenkonventionen. Der kan således være tale om eftersøgte personer, som begæres anholdt med henblik på udlevering, udlændinge, som er uønskede, f.eks. fordi de er udvist med indrejseforbud, og som derfor som udgangspunkt skal afvises ved grænsen, forsvundne personer eller personer, som skal tages i varetægt af hensyn til deres egen sikkerhed, vidner, tiltalte eller domfældte, hvis opholdssted man ønsker oplysninger om, mistænkte personer, som man ønsker nærmere oplysninger om, og genstande, der eftersøges med henblik på beslaglæggelse, fordi de skal tjene som bevismiddel i en straffesag.

Reglerne i Schengenkonventionen indebærer som udgangspunkt ikke en pligt til at efterkomme begæringen i forbindelse med de enkelte indberetninger, og hvis man beslutter sig for at efterkomme en begæring om f.eks. anholdelse eller ransagning, ja, så gennemføres selve foranstaltningen naturligvis på grundlag af national lovgivning. Sådan er det, og sådan bør det naturligvis også være.

Der er heller ikke pligt til at foretage indberetninger i Schengen Information System. Det afgør det enkelte land selv på grundlag af national lovgivning. Det følger af Schengenkonventionen, at de nationale dele af Schengen Information System som udgangspunkt er underlagt national lovgivning.

Den danske del af Schengen Information System vil således være omfattet af lov om offentlige myndigheders registre eller anden lovgivning, der måtte træde i stedet herfor. Desuden indeholder Schengenkonventionen udførlige bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger, herunder om rettelse og sletning af registrerede oplysninger.

Hvert land udpeger en tilsynsmyndighed, som i overensstemmelse med national lovgivning fører uafhængigt tilsyn med databasen i den nationale del af Schengen Information

System. For Danmarks vedkommende vil denne myndighed være Registertilsynet.

Samtidig er der nedsat en fælles tilsynsmyndighed bestående af repræsentanter for de enkelte landes tilsynsmyndigheder. Den fælles tilsynsmyndighed skal føre tilsyn med den centrale tekniske støttefunktion. Da Schengen Information System kun indeholder begrænsede oplysninger, vil det ofte være nødvendigt samtidig med indberetning i Schengen Information System at videregive supplerende oplysninger. Dette kan f.eks. være mere udførlige oplysninger om baggrunden for, at en person er eftersøgt og ønskes anholdt med henblik på udlevering.

Udvekslingen af supplerende oplysninger sker ikke via Schengen Information System, men via kontoret, der er oprettet i de enkelte lande, de såkaldte SIRENE-kontorer. SIRENE-kontorerne reguleres nationalt, og det danske SIRENE-kontor vil altså fuldt ud være underlagt dansk lovgivning. Kontoret vil alene kunne videregive oplysninger i overensstemmelse med danske regler, og tilsynet med SIRENE-kontorerne vil på samme måde foregå efter nationale regler.

Med Amsterdamtraktaten vil Schengensamarbejdet og dermed Schengenkonventionen blive integreret i EU. Det vil i praksis foregå på den måde, at de eksisterende Schengenregler fordeles mellem henholdsvis det fælleseuropæiske og det mellemstatslige samarbejde, alt efter hvor de nu engang hører til; f.eks. vil reglerne om grænsekontrol blive lagt ind under det fælleseuropæiske samarbejde, mens det politimæssige samarbejde vil blive lagt ind under det mellemstatslige samarbejde.

Det danske forbehold om, at vi deltager i samarbejdet på mellemstatsligt grundlag, er bevaret i Amsterdamtraktaten, hvor en særlig protokol indeholder nærmere bestemmelser om Danmarks stilling i forbindelse med integrationen af Schengensamarbejdet.

Danmark vil efter protokollen deltage fuldt ud i det samarbejde, der placeres i det mellemstatslige samarbejde, og vi vil fortsat være bundet på mellemstatsligt grundlag af de Schengenregler, der lægges ind under det fælleseuropæiske samarbejde.

Danmark vil derimod ikke være bundet til en videreudvikling af Schengenreglerne inden for det fælleseuropæiske samarbejde, men Danmark kan inden for en periode på 6 måneder efter vedtagelse af ændrede regler beslutte sig

for at gennemføre de ændrede regler i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter ikke at følge reglerne, skal Danmark og de andre lande i fællesskab diskutere, om der kan og bør træffes andre foranstaltninger i den anledning.

Schengensamarbejdet skal ses som et skridt i udviklingen af et Borgernes Europa, hvor der er frihed og udfoldelsesmuligheder, og hvor der samtidig er tryk og sikkerhed. Visionerne er ikke et grænseløst Europa. De nationale grænser vil fortsat bestå. Derimod arbejder vi for et Europa, hvor vi samarbejder over grænserne for mere effektivt at bekæmpe menneskesmugling og organiseret kriminalitet, et Europa, hvor vi lægger hindringer i vejen for de kriminelle og ikke for de lovlydige.

Den fokus, der er på Schengensamarbejdet, skal vi forstå at fastholde. Samarbejdet berører os alle, og kun hvis vi fastholder interessen og engagementet, kan vi være med til at præge samarbejdet. Jeg vil gøre mit til, at vi også fremover vil få en løbende og åben diskussion på dette område. Derfor glæder jeg mig over, at vi her i foråret har fået fastlagt nogle procedurer for, hvordan Folketingets Retsudvalg og Europaudvalget kan inddrages i Schengensamarbejdet. Retningslinjerne er samtidig et vigtigt skridt med henblik på Amsterdamtraktatens ikrafttræden og Danmarks indtræden i det praktiske Schengensamarbejde.

Forhandling

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det glæder mig, at ministeren går ind for åbenhed, og derfor vil jeg stille et spørgsmål om den hemmelige del af Schengen Information System, det, der kaldes SIRENE. Vil ministeren forsikre os, sådan som han skrev i sit brev til mig den 20. maj, at SIRENE-håndbogen, altså reglerne for den hemmelige del, ikke går videre end det, der følger af selve Schengenkonventionen, altså at man skal overholde Schengenkonventionen?

Står det fast, at SIRENE-kontorerne skal overholde Schengenkonventionen, f.eks. også når det gælder regler om sletning af oplysninger. Jeg lagde mærke til, at ministeren var inde på og lagde vægt på, at oplysningerne skal slettes, når betingelserne for at have dem i systemet ikke længere er til stede.

Jeg vil meget gerne bede ministeren bekræfte, at sådan er reglerne, og at de skal overholdes,

også i den hemmelige del og også, når det gælder regler om sletning.

Dorte Bennedsen (S):

Gennem de senere måneders debat om Schengensamarbejdet har det ikke mindst fra hr. Keld Albrechtsens og fru Pia Kjærsgaards side lydt næsten som et mantra, at den danske tilslutning til Schengen blev sneget igennem Folketinget i al ubemærkethed. Det tør nok siges at være en sandhed med modifikationer for nu ikke at bruge for stærke ord fra Folketingets talerstol.

Et blik i Folketingets registreringssystem viser, at fra 1994, og indtil et overvældende flertal i maj 1998 stemte ja til at tiltræde konventionen, havde vi haft mindst otte debatter om Schengen, og der var i samme periode blevet stillet næsten 40 § 20-spørgsmål, plus at der havde været et hav af samråd i udvalget. Der er næppe mange andre politiske spørgsmål gennem tiderne, der har fået en så grundig og langvarig behandling.

Det har til gengæld været en forunderlig oplevelse at være deltager i disse mange debatter, fordi man ikke har kunne undgå at få det indtryk, at nogle partier på forhånd havde besluttet sig for at sige nej, og at øvelsen derefter har handlet om at finde argumenter for dette standpunkt.

Et eksempel herpå er, at i starten var modstandernes hovedargument, at Schengen ødelagde den nordiske pasunion. Da det spørgsmål så blev løst i enighed med Island og Norge, var det pludselig ikke så vigtigt længere, men i stedet gravede man videre efter nye argumenter. Ethvert parti har jo lov til at synges med sit næb, men man kan godt falde i forundring over, at modstanderne tilsyneladende overhovedet ikke har beskæftiget sig med grundideen i at indgå et samarbejde på dette område.

Hensigten med Schengensamarbejdet er at skabe fri bevægelighed for borgerne i samarbejdslandene. Det indebærer to hovedformål.

Det første er at fjerne personkontrollen ved de fælles indre grænser. Det er fra visse sider omtrent blevet udlagt, som om vi ophævede Danmark som en nationalstat, og så er kendsgerningen jo, at det, som sker, er nøjagtig det samme, som vi nu i mere end 40 år har praktiseret gennem den nordiske pasunion, nemlig at borgerne får ret til at bevæge sig frit over grænserne uden besværlig og indimellem overordentlig tidskrævende kontrol.

Alle partier har bakket positivt op om den nordiske pasunion, og ingen har endnu kunnet forklare, hvorfor dette princip, som gennem årtier har været godt i Norden, pludselig går hen og bliver skidt, fordi det udbredes til flere lande.

Det andet hovedformål er at styrke samarbejdet og at bekæmpe den grænseoverskridende kriminalitet. Det drejer sig om narkokriminalitet, menneskehandel, børneporno, våbenhandel. Det er kriminalitetsformer, som intet land, stort eller lille, kan løse inden for egne grænser. Det er blåøjet naivt at tro, at den type kriminalitet kan bekæmpes ved, at vi har en paskontrol en 3-4 steder ved den dansk-tyske grænse. I et land med 7.000 km kystlinje og i en tid med helt nye teknologiske muligheder, desværre også for de kriminelle, er det afgørende nødvendigt at tænke i nye baner og tage nye midler i brug.

Det er just, hvad der er hensigten bag Schengen- og Europolsamarbejdet, og når så de tekniske systemer, som er forudsætningen for samarbejdet, skal bygges op, er det selvkært en opgave at sikre, at de bliver så gode som muligt.

Det har været anvendt som argument mod samarbejdet, at der har været en kritisk rapport. Det er for mig at se at vende tingene på hovedet, men det er godt, at der er en kontrolgruppe, der kommer frem med sin kritik, en kritik, som Eksekutivkomiteen i øvrigt har imødekommet.

Danmark fik fire forbehold anerkendt i Edinburgh, herunder også om det retlige samarbejde. Nu bliver en del af Schengensamarbejdet overført til søjle 1 i det fælles europæiske samarbejde, men vi er ikke forpligtet af det, fordi en særlig protokol til Amsterdam sikrer vort forbehold. Det betyder, at det fremover også er Folketinget, der suverænt kan tage stilling til, om vi ønsker at gennemføre de beslutninger, der tages i det fælles europæiske.

Lad mig til sidst opsummere: Schengensamarbejdet sikrer en fri bevægelighed til gavn for borgerne. Schengensamarbejdet giver nye muligheder for et helt nødvendigt samarbejde om bekæmpelse af alvorlig international kriminalitet. Danmarks deltagelse i Schengen fremover hviler helt og holdent på Folketingets beslutning, og den danske grænse består uantastet, som den blev fastlagt i 1920.

Socialdemokratiets konklusion på det her er, at deltagelse i Schengensamarbejdet er dybt fornuftig, både af hensyn til borgerne og af hensyn

til ønsket om en stærkere og mere resultatrig indsats mod for internationale kriminalitet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må gøre fru Dorte Bennedsen opmærksom på, at problemet med den nordiske pasunion langtfra er løst, men tværtimod er inde i en forværring, fordi man i Norge har måttet nedsætte en kommission, som skal undersøge, om det vil være i strid med den norske grundlov at tilslutte sig Amsterdamtraktatens bestemmelser om Schengensamarbejdet.

Fru Dorte Bennedsen ved formentlig godt, at det ikke kan løses uden enten en grundlovsændring eller i hvert fald en folkeafstemning i Norge, og en sådan folkeafstemning kan ikke vindes af nogen regering og noget Storting i Norge, så den nordiske pasunion er desværre en døende konstruktion.

Jeg vil gerne spørge fru Dorte Bennedsen, om hun så vil besvare det spørgsmål, som ministeren ikke vil besvare, nemlig om de lokale SIRENE-kontorer ved deres brug af oplysninger skal overholde Schengenkonventionen, og om det er Socialdemokratiets opfattelse, at f.eks. reglerne om sletning af personoplysninger altså skal overholdes.

Jeg synes, det er et vigtigt spørgsmål, om reglerne skal overholdes eller ej, og jeg synes, det er ildevarslende, at en minister, der bliver spurgt, om reglerne skal overholdes, ikke er i stand til at komme her op på talerstolen og besvare et sådant spørgsmål. Det synes jeg er ildevarslende.

Jeg håber, fru Dorte Bennedsen er i stand til at give Socialdemokratiets garanti for, at reglerne skal overholdes.

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at det ikke er kutyme, at der stilles spørgsmål til ministeren på det tidspunkt, hvor spørgsmålet blev stillet, og at det for så vidt var en fejl, at jeg overhovedet gav hr. Albrechtsen mulighed for at stille spørgsmålet. Så der er ingen grund til at bebrejde ministeren noget.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man øjner jo i fru Dorte Bennedsens ordførertale sådan en let irritation over, at fru Dorte Bennedsen og andre skal debattere Schengenkonventionen. Det kan jeg såmænd da godt for-

stå, men det bekymrer jo mange ude i befolkningen, at Danmark er tilsluttet det her samarbejde, og derfor er det da irriterende, at det hele tiden rejses som et tema.

Vi så også i forbindelse med Amsterdamafstemningen, at det var til stor irritation for tilhængerne, at det spørgsmål blev rejst, og statsministeren måtte jo under en af de afsluttende tv-debatrunder love for åben skærm, at Folketinget nu virkelig ville grave til bunds i Schengen – endnu en gang ifølge ham selv, men for første gang ifølge os andre – nu ville man virkelig tage fat og komme til bunds. Han ville gerne have en fordomsfri og rigtig grundig diskussion om det her i Folketinget efter den 28. maj. Det har nok fået nogle skeptiske socialdemokrater til at blive lidt beroligede og tænke, at så kunne de godt stemme ja til den der Amsterdamtraktat, som indeholder den her Schengen.

Derfor vil jeg gerne spørge fru Dorte Bennedsen, hvad Socialdemokratiet mener, der lå i det, statsministeren sagde. Ligger der alene i det, at man skal have den her forespørgselsdebat, hvor det kan være meget trægt at få svarene frem? Vi kan allerede nu se procedurespørgsmål om, hvorvidt man kan stille spørgsmål til ministeren, hvornår vi kan få svar og sådan nogle ting. Er det det, Socialdemokratiet forstår ved statsministerens løfte?

Eller er det det forhold, at denne forespørgselsdebat er starten på en proces, hvor man i højere grad graver ned eventuelt ved, at eksterne eksperter, som er kritiske over for det her, også får lejlighed til at stille deres kritiske spørgsmål?

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Når vi har denne debat i dag, er det, fordi i hvert fald statsministeren tilkendegav, at der var brug for en debat, at der var ting, der kunne vendes en ekstra gang, at man var parat til at belyse alle sider af bortfaldet af personkontrol ved grænsen og det øvrige Schengensamarbejde med SIS, SIRENE, og hvad det hedder.

På den baggrund synes jeg, at debatten her i starten har udviklet sig lidt uheldigt. Jeg skal måske lige tilføje, at jeg taler helt på egne og ikke på mit partis vegne.

Professor Anders Ølgaard fra Københavns Universitet siger den 21. maj i Ekstra Bladet: »Jeg mener også, at Schengenaf-talen er langt mere vidtgående, end det er kommet frem i den offentlige debat.« Når en nøgtern, anerkendt

person kan sige sådan, er det nok, fordi der er noget om det, og det er også mit indtryk.

Derfor vil jeg spørge Socialdemokratiets ordfører, om ordføreren ikke ville stille sig positivt til, at vi kunne få belyst en lang række aspekter omkring Schengen mere grundigt, sådan at befolkningen er tryk, også de mange, der har stemt ja, men som i meningsmålinger altså siger, at det med at grænsekontrollen skal falde bort, det med Schengen, er de utrygge ved.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg kan bekræfte over for den socialdemokratiske ordfører, at vi har taget initiativ til en række debatter og stillet en række spørgsmål. Det har har vi sådan set ikke ytret utilfredshed med, men måske med svarene eller de manglende svar, for meget af det, der kommer, er jo letkøbt retorik, f.eks. når fru Dorte Bennedsen stiller sig herop og spørger: Stoppes børneporno ved den danske grænse? Og svarer: Nej, det gør det ikke.

Men stoppes det ved Schengens ydergrænse? Er der ikke børneporno uden for Schengenområdet? Hvordan løser man så det problem? Hvad med Internettet? Hvad har Internettet med Schengen at gøre?

Der er altså brug for et politisamarbejde, der går ud over Schengen, for at stoppe børneporno. Det er der alligevel, uanset om man har Schengen.

Det er altså letkøbte argumenter, som lyder godt: Stoppes børneporno ved den danske grænse? Vi vil bekæmpe børneporno! I modsætning til os andre, der åbenbart ikke vil.

I virkeligheden er det en pose varm luft.

Formålet, siger den socialdemokratiske ordfører, med Schengen er fri bevægelighed for borgerne i deltagerlandene. Men vi har fået klare meldinger fra borgmestre i det sønderjyske område, som har sagt: Lad være med at sende flygtninge ned til det her område, for de bliver behandlet på en måde, vi ikke kan acceptere, de vil blive stoppet af baglandspatroljerne.

Fri bevægelighed? Ja, men kun for en ganske bestemt gruppe af befolkningerne i Europa.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Keld Albrechtsens spørgsmål mener jeg faktisk at ministeren besvarede rimeligt klart, nemlig at det danske regelsæt i forbindelse med registreringssystemer skal overholdes.

Til hr. Thulesen Dahl: Nej, jeg var ikke let irriteret. Hvad der ligger i statsministerens ord, er jeg jo ikke den rette til at tolke; det er faktisk kun statsministeren, der kan gøre det. Men hr. Thulesen Dahl har måske noteret sig, at det var Socialdemokratiet, det var min person, der tog initiativ til denne debat, mig, der skrev rundt til samtlige ordførere, og det er jeg ikke spor irriteret over.

Hr. Thulesen Dahl spørger, om det her skal være starten på en proces. Der har vi så nok divergerende meninger. Jeg skal gerne være med til otte gange til eller tyve gange til at diskutere Schengen her i huset, men vi har diskuteret det. Man har villet give det indtryk, at det her er sneget igennem den 30. maj sidste år uden debat. Det har været drøftet meget af hr. Thulesen Dahl, hr. Keld Albrechtsen og andre, som ikke er tilfredse. Det kan de ikke klandre os andre for, da det har været drøftet overordentlig meget.

Til hr. Frank Dahlggaard om, at bortfaldet af grænsekontrollen giver utryghed:

Jeg er simpelt hen ikke i stand til at forstå, at de fire – eller tre, tror jeg det er – grænseovergange, der er bevogtede, skulle give tryghed. Menneskesmuglere går altså ikke hen til en bevogtet grænseovergang og siger: Her er jeg, jeg har i øvrigt i sinde at snige mig ind i Danmark, osv.

De ressourcer, der frigøres ved, at vi ikke har den automatiske kontrol af, om hr. Frank Dahlggaard og jeg har husket vores pas, når vi kører til Tyskland, har ministeren redegjort for sættes ind, og Folketinget har fået sendt en handlingsplan over, hvad der sker i baglandet. Den kommende indsats i den danske grænses bagland bliver væsentlig bedre, væsentlig mere effektiv end de dér toldere, der sidder i deres små huse dernede.

Jeg vil meget gerne diskutere med hr. Søren Søndergaard, men det forudsætter, at han ikke citerer mig for noget, jeg ikke har sagt. Jeg har intet sagt om børneporno og den danske grænse. Jeg har sagt, at Schengensamarbejdet er grænseoverskridende og skal bekæmpe international kriminalitet.

Jeg er i øvrigt enig med hr. Søren Søndergaard i, at der også er kriminalitet af forskellig art uden for Schengensamarbejdet. Vi har et nordisk politisamarbejde, som også går ud over sågar Europa, hvor vi i fællesskab udsender politifolk. Det skal da ikke bremses på grund af Schengen.

Tror hr. Søren Søndergaard, at vi alene i Danmark kan bekæmpe international kriminalitet? Det er dog fornuftigt at gå i et samarbejde med andre lande om det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Fru Dorte Bennedsens besvarelse af mit spørgsmål viser jo, hvad det er for et problem, vi hele vejen igennem har stået med i denne sag, nemlig at når man stiller et konkret spørgsmål, får man enten ikke svar, eller også får man en bortforklaring.

Jeg spurgte fru Dorte Bennedsen, om det er meningen, at Schengenkonventionen skal overholdes af de nationale kontorer, og så svarede fru Dorte Bennedsen, at de nationale regler i Danmark skal overholdes. Altså besvarede fru Dorte Bennedsen ikke spørgsmålet.

Nu kan fru Dorte Bennedsen naturligvis have misforstået spørgsmålet. Jeg mener nu, at det var ret klart formuleret, men jeg vil gerne gentage det:

Når det nu af den sidste rapport fra tilsynsmyndigheden klart fremgår, at landene glas klart overtræder konventionen og ikke overholder reglerne om sletning – og det vil sige, at hvis vi bliver tilsluttet systemet og udleverer oplysninger til Schengen, så vil de ikke blive slettet efter reglerne, fordi man f.eks. i Tyskland opbevarer dem og ikke sletter dem, sådan som man skal – så vil jeg spørge fru Dorte Bennedsen, og nu håber jeg, at fru Dorte Bennedsen forstår problemet og kan besvare spørgsmålet:

Vil Socialdemokratiet acceptere, at Schengenkonventionens regler om sletning af personfølsomme oplysninger brydes konsekvent i systemet, at f.eks. Tyskland ikke overholder de regler, der er? Det er gang på gang påpeget af den fælles tilsynsmyndighed, senest i den rapport, som vi har modtaget den 7. maj, og som ministeren jo formentlig er bekendt med, men som han ikke havde lyst til at gå ind i en diskussion om for lidt siden.

Jeg håber, at vi kan få en konkret besvarelse af de spørgsmål, vi stiller.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne lige sige til fru Dorte Bennedsen om baggrunden for denne forespørgsel, at det er da rigtigt, at fru Dorte Bennedsen skrev et brev rundt til ordførerne og tog initiativ til lige præcis denne forespørgsel, og at vi selvfølgelig

tilsluttede os, for vi ville jo meget gerne have den forespørgsel. Men vi havde det synspunkt, at statsministeren selvfølgelig også skulle være til stede her i salen, og det ved fru Dorte Bennedsen også godt at vi fremførte. Og det gjorde vi lige præcis, for at der ikke skulle være tvivl om, hvad baggrunden for debatten var, og hvad regeringen lagde i debatten her i dag: om det var starten på en proces, hvor man virkelig får kulegravet tingene, eller det blot var retorik forud for folkeafstemningen den 28. maj.

Nu siger fru Dorte Bennedsen, at hun jo ikke kunne vide, hvad der lå i statsministerens løfte, men Socialdemokratiet må jo have en holdning, og den er desværre, at den form for kulegravning og belysning af Schengens regler, som fru Dorte Bennedsen nævnte, er fuldt tilstrækkelig, og at man ikke behøver foretage sig mere.

Det er det, jeg hører fru Dorte Bennedsen sige, og det synes jeg er meget ærgerligt, for jeg tror ikke, det var det, indtryk, befolkningen havde, da den hørte statsministeren i tv love, at nu ville Folketinget foretage en virkelig dybtgående gennemgang af Schengenreglerne; dér tror jeg befolkningen har forestillet sig langt mere.

Og jeg er da bange for, at der er skeptiske socialdemokrater, som er store modstandere af Schengen, der har stemt ja den 28. maj på grund af det løfte, statsministeren har givet, og det er lige præcis det løfte, i hvert fald indtrykket af det løfte, fru Dorte Bennedsen og Socialdemokratiet i dag løber fra.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Jeg synes, det er skuffende, at fru Dorte Bennedsen bare betragter grænsekontrollen som et sted, hvor der sidder en politimand i en kasse og beder om at se et pas, og siger, at tiden er løbet fra dét. For hele debatten op til folkeafstemningen, som desværre blev alt for kort på grund af arbejdsmarkedskonflikten, viste jo noget andet, og der fremkom i realiteten aspekter om grænsekontrollen, som ikke havde været fremme før. Og det kan jeg allerbedst illustrere ved på egne vegne at fremsætte et forslag til vedtagelse om alle de problemer, der er i det. Så jeg fremsætter følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til at tage initiativer, der mere fyldestgørende end hidtil

belyser de forskellige konsekvenser af Schengensamarbejdet, herunder konsekvenserne af bortfaldet af personkontrollen på grænsen for:

- narkobekæmpelse,
- menneskesmugling,
- østbandekriminalitet i Sønderjylland,
- kontrol af køre- og hviletidsbestemmelser for lastbilchauffører,
- den veterinære kontrol,
- kontrollen med indkørsel af farligt affald fra udlandet,
- mulighederne for at afsløre svindel med dagpenge,
- mulighederne for at opretholde baglandspatulljernes effektivitet,
- mulighederne for at opretholde de høje danske moms- og afgiftssatser samt
- mulighederne for at bevare en forsvarlig dansk demokratisk kontrol dels med politimyndigheder, der opererer på dansk grund, når Schengens politimæssige samarbejde træder i kraft, dels med det såkaldte SIS-system og det tilknyttede SIRENE-politisamarbejde.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 18).

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Til fru Dorte Bennedsen vil jeg godt sige, at det, der jo blev lusket igennem eller listet igennem med hensyn til Schengenkonventionen, hænger jo sammen med det faktum, at hele Schengenkonventionen røg igennem Folketinget og blev vedtaget her for cirka et års tid siden, og at hele debatten om Amsterdamtraktaten og selve afstemningen så kom senere. For i den forbindelse var det jo så, at tilhængerne her sagde, at der var overhovedet ingen grund til at diskutere Schengenkonventionen, for den var jo på plads.

Og på den måde havde man ligesom taget luften ud af hele den debat og dermed forhindret, at der blev en egentlig folkelig debat om Schengenkonventionen. Og det, der er problemet, er, at man på den måde faktisk bondefangede os andre ved, at den største knast i det her – som jeg ser det – blev fjernet eller elimineret, allerede inden vi nåede frem til selve Amsterdamafstemningen.

Men mit spørgsmål til fru Dorte Bennedsen drejer sig om den systematiske personkontrol ved de indre grænser, og mit spørgsmål til fru Dorte Bennedsen er ganske enkelt, om fru Dorte Bennedsen ikke kan se, at alene det, at man har kontrollen, i sig selv har en væsentlig præventiv effekt over for dem, der kunne finde på at krydse grænsen illegalt eller have ulovlige ting med sig over grænsen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Fru Dorte Bennedsen spørger, om vi virkelig tror, at man kan bekæmpe international kriminalitet alene i Danmark, og det tror vi selvfølgelig ikke, og derfor er det nødvendigt med et internationalt politisamarbejde, men det er bare ikke et specielt argument for at nedlægge de danske grænser eller et specielt argument for Schengen; det er selvfølgelig et argument for et internationalt politisamarbejde både med de lande, der er inden for Schengenrammerne, og med de lande, der er udenfor.

Selvfølgelig er det det, men det er ikke noget specielt argument for at vælge nogle specielle lande ud, da den kriminalitet, der foregår, jo som bekendt også er grænseoverskridende ud over Schengen.

Og derfor er den stil, hvor man forsøger at pådutte modstanderne af Schengensamarbejdet, at de halvvejs går ind for narkokriminalitet og børneporno, og hvad ved jeg, en ubehagelig stil, som jeg i hvert fald ikke synes særlig godt om.

Vi anerkender, at der kan være mange argumenter for at gå imod Schengen, men for os er det centrale argument den ubehagelige mistænkeliggørelse af folk af ikkeeuropæisk oprindelse, som Schengenaftalerne fører til, f.eks. ved den dansk-tyske grænse – og det er noget, man ikke kan komme uden om, men det er ikke noget, man vil snakke om – og det er en ubehagelig mistænkeliggørelse, som vi genfinder på flere og flere områder, desværre også i de udlændingelove, vi skal behandle i den kommende uge.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Alle gode gange tre: Nu var hr. Keld Albrechtsen i stand til at formulere sit spørgsmål sådan, at jeg var i stand til at forstå det, for det var jeg faktisk ikke, de to første gange det blev stillet.

Og jeg vil så sige, som jeg sagde i min indledning, at jeg synes, det er godt for os, at vi har

den kritiske tilsynsmyndighed. Og med hensyn til det konkrete eksempel, hr. Albrechtsen fremhæver her, vil jeg sige, at det må der så tages hånd om.

Jeg synes ikke, man skal bruge tilsynsmyndigheden til at sige, at ingenting fungerer; man skal sige, at det er godt, at vi har den. Og jeg håber, at den bliver ved med at stille kritiske spørgsmål, hvis Tyskland eller Danmark eller andre lande ikke overholder regelsættet. Det kan der ikke være nogen som helst tvivl om.

Til hr. Thulesen Dahl:

Det er fuldstændig rigtigt, at jeg afviste – eller rettere sagt diskuterede, om forespørgslen skulle stilles til justitsministeren eller til statsministeren. Jeg har den grundholdning, som ikke har noget som helst med det her at gøre, at forespørgsler bør stilles til ressortministeren, og det er den også blevet i dette tilfælde, og det tror jeg også jeg sagde til hr. Thulesen Dahl, da vi talte om det.

Og med hensyn til, om statsministeren skulle være her, vil jeg sige, at det er jo ikke justitsministeren som privatperson, der opfinder nogle synspunkter – undskyld mig, hr. minister – men faktisk regeringens synspunkter, og de vil jo ikke blive anderledes af, at forespørgslen også var stillet til statsministeren.

Så siger hr. Thulesen Dahl, at vi skuffer befolkningens forestillinger, når vi efter hans mening ikke går ind i en dybere debat.

Jamen det, vi alle sammen mødte i valgkampen, var jo bl.a., at Dansk Folkeparti blev ved med at sige, at det var sneget igennem som punkt 27 på en dagsorden med, jeg ved ikke, hvor mange afstemninger der var den dag, den 30. maj. Men det er jo ikke sandt. Det har fra 1994, længe før hr. Thulesen Dahls tid, været grundigt debatteret i denne sal ved utallige lejligheder og er altså ikke sneget igennem. Men det er klart, at hvis man går ud og bilder folk ind, at vi stemte om det uden en forudgående debat, så bliver de utrygge.

Til hr. Tom Behnke om det med grænsekontrollen må jeg sige: Jeg kan ikke huske tallene i hovedet, men hvis man ser på et område som narko, så er det jo en forsvindende del af narokoen, der tages ved grænsen; den tages jo helt andre steder i landet. Og de ressourcer, der frigives dér, kan faktisk bruges fornuftigere.

Om internationalt politisamarbejde vil jeg sige til hr. Søren Søndergaard: Ja, det er meget fornuftigt, men det udelukker Schengen ikke.

Tværtom styrker Schengen mulighederne for at få et internationalt politisamarbejde.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Så er der to korte bemærkninger, først hr. Keld Albrechtsen og derefter fru Pia Kjærsgaard.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Tak til fru Dorte Bennedsen for svaret. Jeg forstår nu, at Socialdemokratiet står inde for, at Schengenkonventionens regler, bl.a. om sletning, skal overholdes. Så går jeg også ud fra, at Socialdemokratiet vil kunne støtte et forslag til vedtagelse, som præciserer det helt enkle forhold, at de skal overholdes.

Og så har vi ydermere i vores forslag til vedtagelse medtaget, at Danmark ikke må deltage i Schengens efterretningsvirksomhed. Det lovede ministeren jo Folketinget under en debat for cirka et års tid siden her i Folketinget, så det går jeg også ud fra at man kan støtte.

Derfor håber jeg, at fru Dorte Bennedsen på det grundlag – som jeg så ikke kan se at der skulle kunne være nogen problemer i at blive enig om – vil kunne støtte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget finder, at der fortsat er en række uløste registersikkerhedsproblemer i Schengen Information System (SIS), opfordrer Folketinget regeringen til at sikre, at Danmarks tilslutning til systemet betinges af

- at der indføres systematisk logning i SIS i videre omfang end de gældende regler,
- at Danmark ikke deltager i de SIRENE-procedurer, der vedrører de instanser, som er ansvarlige for statens sikkerhed,
- at SIRENE-kontorenes virksomhed holdes inden for rammerne af Schengenkonventionen, samt
- at den fælles tilsynsmyndighed får mulighed for at kontrollere, at SIRENE-systemet anvendes i overensstemmelse med Schengenkonventionen.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 19).

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår her efter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg hørte fru Dorte Bennedsens ordførertale, og jeg hørte selvfølgelig også, at mit navn blev nævnt. Og så må jeg sige til fru Dorte Bennedsen, som jo sagde, at det også har været fremført af Dansk Folkeparti, at denne konvention er blevet mere eller mindre lusket, hastet, sneget igennem Folketinget:

Det fastholder vi selvfølgelig, for det, vi har manglet, er den folkelige debat. Den har regeringen, Socialdemokratiet og tilhængerpartierne jo ikke ønsket, heller ikke i forbindelse med Amsterdamtraktaten. Det var jo først, da vi andre fik det ind i afstemningstemaet, at også de blev nødt til at deltage i den debat.

Og lad mig så sige med hensyn til statsministeren, at det jo faktisk var statsministeren, der over for mig i den sidste TV 2-udsendelse dagen inden afstemningen gav mig ret i, at det her nok var gået lige lovlig stærkt.

En ting er at *have* ret, men at *få* ret er selvfølgelig også meget rart en gang imellem, og derfor vil jeg bare tilkendegive over for fru Dorte Bennedsen, at det rent faktisk forholdt sig sådan, at statsministeren gav Dansk Folkeparti ret i, at vi skulle have den debat her i dag, og at det nok var gået lige lovlig stærkt.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Fru Dorte Bennedsen svarede ikke på mine spørgsmål om alle de mange opgaver, som personkontrollen ved grænsen rent faktisk reelt udfører, men der er jo også begrænset tid til at svare, men det bliver der så tid til nu.

Er fru Dorte Bennedsen ikke klar over, at når f.eks. baglandspatroljen i øjeblikket har rimelig succes med at tage folk, som ikke har rent mel i posen, hvad enten det er, fordi der er narko i posen, eller det er menneskesmugling eller andet, så er det, fordi det sker i et samspil med politifolkene på grænsen, altså derved, at man får tips over mobiltelefonen om, hvad det er for biler og køretøjer, som det nok er spændende at stoppe, og at der altså er et samspil mellem en lang række af andre midler til at kontrollere, hvem der kommer ind i landet, og så personkontrollen?

Og jeg savner et svar på, hvordan det kan blive mere effektivt, når vi nu har den grænseoverskridende og internationale kriminalitet, så at vælge at tage et enkelt middel væk fra den lange vifte af midler, der må til, når man skal

bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet, altså at tage det enkelte middel ud, der hedder personkontrollen ved grænsen, til trods for at debatten, ikke mindst op til folkeafstemningen, jo har vist, at tingene spiller sammen, og at andre midlers succes bl.a. afhænger af personkontrollen ved grænsen.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Fru Dorte Bennedsens indlæg og de korte bemærkninger, det har affødt, viser jo med al tydelighed, at den debat, der var op til vedtagelsen af Schengenkonventionen, var alt for tynd, at vidensniveauet både i Folketinget og udenfor var alt for lavt, og at det ikke var muligt sidste forår at skabe en offentlig debat.

Den debat har vi ganske vist fået i et vist omfang for tiden, men alligevel skal jeg på den baggrund på SF's vegne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til

- at arbejde for størst mulig åbenhed om de beslutninger, der træffes inden for Schengensamarbejdet,
- at arbejde for størst mulig indsigt i det regelgrundlag, som Schengensamarbejdet hviler på,
- i forbindelse med arbejdet i Schengeneksekutivkomiteen at sikre en bredere inddragelse af organisationer og enkeltpersoner som en del af det beslutningsgrundlag, der skal være til rådighed for Folketinget, og
- at arbejde for, at der dannes et interparlamentarisk kontrolorgan, hvis opgave bl.a. skal være at yde den fælles tilsynsmyndighed politisk støtte samt sikre parlamentarisk kontrol med udvekslingen af personoplysninger samt brugen af databaser.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 20).

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal ikke gentage hr. Frank Dahlgaards spørgsmål, som jeg er meget enig i, men derimod følge det op og udvide det en anelse i for-

hold til fru Dorte Bennedsens oplysninger her fra Folketingets talerstol:

Fru Dorte Bennedsen sagde, at det jo er en forsvindende lille del, der bliver taget af grænsekontrollen, og her nævnte fru Dorte Bennedsen specifikt narkotika. Men uanset hvor lille en del det er, der bliver taget på grænsen, så er det dog en del. Er fru Dorte Bennedsen ikke enig i det?

Og med hensyn til denne lille del, uanset hvor lille den er, er det så korrekt forstået, at Socialdemokratiet har været klar til at give køb på den del, altså se igennem fingrene med den del med det ene mål at få gennemført Schengensamarbejdet? Er det sådan, det skal forstås?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det var et fint spørgsmål, hr. Tom Behnke stillede dér: om vi vil give køb på den lille del, der tages ved grænsen.

Nej, selvfølgelig vil vi ikke det.

Og det er også et svar til hr. Thulesen Dahl, som siger, at det drejer sig om samspillet dernede og de tips, man får, også fra det tyske politi.

Ja, og derfor er det jo dybt fornuftigt, at de 80 politifolk, hvis tid indtil nu i høj grad er gået med at kontrollere hr. Thulesen Dahls og mit pas, når vi har begivet os hen over grænsen, fremover frigøres for den funktion, altså at man – som ministeren sagde i sit første indlæg – ikke kontrollerer de lovlydige, men bruger ressourcerne på de kriminelle.

Og det vil ske, for dér får vi 80 mand, som kan sættes ind i et intensiveret arbejde over for bl.a. narkokriminalitet, vil jeg sige til hr. Tom Behnke.

Så vi giver ikke køb på en lille del, for hvis man ser på det samlede billede, så vil chancen for at gribe ind over for denne type af kriminalitet være væsentlig bedre, fordi vi bruger vores ressourcer fornuftigt.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Bertel Dahlgaard for en kort bemærkning ... undskyld, hr. Bertel Haarder!

(Kort bemærkning).

Bertel Haarder (V):

Efter dette chok vil jeg gå over tilbage til min korte bemærkning, som er henvendt til fru Pia Kjærsgaard, som nok befinder sig et sted i huset:

Det var bemærkelsesværdigt, at fru Pia Kjærsgaard erkendte, at den manglende debat under folketingsvalgekampen, som hun talte om, ikke vedrørte Folketinget, at hun erkendte, at det var den folkelige debat, der havde manglet, og ikke debatten i Folketinget. For så kan vi vel konkludere, at vi er i gang med en af de mere overflødige debatter, samt at debattens årsag åbenbart er, at statsministeren ikke var orienteret om, hvad der var foregået i Folketinget.

Det synes jeg bare vi alle sammen skulle tænke lidt over.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det fru Birthe Rønn Hornbech i ordfører-rækken.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det var jo statsministeren, der op til EU-afstemningen gav udtryk for, at han mente, at der igen skulle være en debat om Schengen i Folketinget, og derfor kan det jo undre én, at statsministeren ikke er til stede i dag. Og jeg må sige, at jeg er stærkt forundret over det, for jeg ville have spurgt statsministeren, om der var nogen tvivl i statsministerens sind om Schengenkonventionen, som for længst er vedtaget her i Folketinget.

Men statsministeren er jo meget usynlig i disse dage, og jeg vil ikke genere justitsministeren med at stille det spørgsmål, for justitsministeren var jo velsignet klar og pædagogisk, så ethvert barn kan forstå, hvad Schengenkonventionen handler om, og det vil jeg da godt udtrykke min tilfredshed med.

Det har været sagt af flere, at vi har haft mange debatter om det. Men der er også nogle, der har kaldt det lovsjusk, og så vil jeg godt minde om, at det er 6 år siden, Folketingets Retsudvalg besøgte byen Schengen og på en flerdagesrejse fik adskillige informationer om, hvordan denne pasfrihedsaftale skulle fungere. Så der er altså ikke noget nyt i det.

Der er heller ikke noget nyt i, at der er pasfrihed. Men det er jo kun de færreste af de unge mennesker, der er ordførere i dag, der overhovedet kan huske, at man skulle vise pas for at komme fra Helsingør til Helsingborg, men jeg kan altså huske det, og den ordening er der vist ingen der ønsker genindført.

Pasfrihed betyder jo, at vi i en moderne verden, hvor landegrænser ikke på samme måde som i gamle dage var barrierer for menneskers bevægelighed, nu ikke skal bruge ressourcer på

at kontrollere millioner af lovlydige borgere, der passer deres arbejde i grænseområdet. Og pasfrihed betyder, at millioner af rejsende ikke skal besværes med forsinkende foranstaltninger, og at politiet ikke skal bruge masser af ressourcer på dette kontrolarbejde.

I gamle dage kunne man stå i kø herovre ved Amagerport, fordi posekiggerne skulle kontrollere én, men den nidkærhed burde være passé. Og ligesom vi nu smiler ad posekiggeren, vil man i næste årtusind smile, når man læser disse lidenskabelige debatter her i Folketinget, hvor nogle tror, at man i et land som Danmark, der har en kyststrækning på 7000 km, med ti skilderhuse langs den dansk-tyske grænse kan stoppe alt, hvad der hedder kriminalitet og illegal indvandring. Det er jo simpelt hen urealistisk.

I dag har vi de skilderhuse, men vi har også grænseoverskridende kriminalitet, og vi har illegal indvandring. Ja, naturligvis, for nu ved man jo, hvor politiet er, og så går man jo udenom. Det er jo ikke sådan, at man kommer og melder sig ved grænsen og siger: Jeg har ikke noget asylgrundlag, men jeg vil godt ind alligevel. Eller: Jeg har noget narko, så jeg vil godt ind her, for her er der en dør. Sådan foregår det jo ikke.

Grænsekontrollen, som den er i dag, er ganske enkelt gammeldags i en verden, hvor mennesker skal kunne færdes frit og uafhængigt af landegrænser. Og de politifolk, vi har, har en omfattende uddannelse; vi har dygtige politifolk, og de skal altså ikke bruges til at sidde i et bur og kigge på pas. Politiet skal udnyttes operativt til det, det er uddannet til, og vi foretrækker – som ministeren også har været inde på – at politiets ressourcer bliver brugt til at efterforske ved mistanke om forbrydelser i stedet for.

Derfor er vi også meget tilfredse med, at ministeren har styrket politiet i grænseområdet, så der kan blive mulighed for en forøget indsats, når der er en mistanke om kriminalitet.

Så har der været en vældig bekymring for, hvad de tyske politifolk dog kan finde på, hvis de forfølger farlige forbrydere over grænsen. Jeg vil godt sige: Hvis jeg skal vælge mellem en tysk patruljevogn og farlige forbrydere, der går løs i Danmark, så foretrækker jeg en tysk patruljevogn, der får pågrebet den farlige forbryder.

Og hvis Susans drabsmand skulle finde på at flygte den anden vej, foretrækker jeg også, at han bliver taget af dansk politi, hvis der ikke

skulle være tysk politi i nærheden, frem for at han kan fortsætte sine forbrydelser i et andet land.

Det er det, det handler om, og den måde har man i øvrigt altid samarbejdet på i grænseområdet. Men det er jo, som om vi skal skrue tiden flere tidsaldre tilbage.

Det samme gælder udvekslingen af oplysninger: Nu kommer der jo meget mere skik på den. Og det skal ske efter danske regler; der er jo ikke noget med, at vi videregiver alle mulige nye oplysninger i denne sag, eller at vi begynder at behandle borgere i Danmark efter fremmede regler.

Jeg synes, man fuldkommen overdriver, hvad der her er tale om. Det, det drejer sig om, er, at lovlydige mennesker skal kunne færdes lettere over landegrænserne, og at vi skal skærpe indsatsen over for grænseoverskridende kriminalitet. Så enkelt kan det i virkeligheden siges.

Og så må jeg jo sige, at ministeren meget rørende til sidst prøvede at dække over de ubehagelige kendsgerninger, som det danske forbehold medfører, nemlig at nu har vi altså ikke et klap indflydelse på, hvad de andre går videre med, men kan – som det så smukt siges på Justitsministeriets sprog – allernådigst få lov til at indrette os efter nogle regler, som de andre har vedtaget, og overtage dem i dansk ret.

Det er virkelig de danske forbehold, som de fungerer! De skal afskaffes, men ikke før det danske folk vil det.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Så er der tre korte bemærkninger: først hr. Kristian Thulesen Dahl, derefter hr. Keld Albrechtsen og så hr. Arne Mechior.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Fru Birthe Rønn Hornbech argumenterer på Venstres vegne for, at det, at man afskaffer grænsekontrollen og dermed kan udnytte de ressourcer, der bruges på en grænsekontrol af alle, der rejser, på politifolk, der alene går efter de kriminelle, er en forstærket kamp imod den grænseoverskridende kriminalitet.

Så vil jeg gerne spørge, hvor megen sammenhæng der er i Venstres politik med hensyn til diskussionen om de ydre grænser, altså mellem Schengenlandene og tredjelændene, for skal der så ikke også stoppes for personkontrol mellem Schengenlandene og tredjelændene? Hvis det er

sådan, at effektiviseringen og den øgede kamp imod den grænseoverskridende kriminalitet betyder, at man bruger ressourcerne langt bedre ved at afskaffe personkontrollen og alene bruge ressourcerne på at forfølge de kriminelle rundt omkring i verden, hvorfor så ikke afskaffe kontrollen ved grænserne til tredjelandene?

Så hvad er dét for en argumentation? Nej, det forholder sig jo sådan, at fru Birthe Rønn Hornbech udmærket godt ved, at grænsekontrollen har en effekt, og at man derfor skal have grænsekontrollen over for tredjelandene. Så når man vil afskaffe grænsekontrollen mellem EU-landene, er det et ideologisk projekt, man er ude i, og det kunne Venstre lige så godt være ærlig og erkende, sådan som man forsøger at give indtryk af, at man er ærlig med hensyn til den øvrige EU-politik.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu hvor folkeafstemningen er overstået, lægger tilhængerne jo ingen skjul på, hvordan tingene hænger sammen. Fru Birthe Rønn Hornbech siger det rent ud: Den danske undtagelse er ikke det papir værd, den er skrevet på, efter Amsterdam. Det er bare, hvad vi andre i al ydmyghed gjorde vælgerne opmærksom på, men som tilhængerne bestred den ene gang efter den anden under debatten. Men det er jo den form, den danske EU-debat desværre har, at forud for folkeafstemninger fylder man befolkningen med løgn.

Så vil jeg godt spørge fru Birthe Rønn Hornbech, når hun siger, at det her ikke blev hastet igennem i Folketinget: Husker fru Birthe Rønn Hornbech, hvordan man hastede det igennem på en sådan måde, at der ikke blev tid til at komme med høringskrivelser fra de berørte organisationer? Husker fru Birthe Rønn Hornbech det? Husker fru Birthe Rønn Hornbech, hvordan ministeren gav Folketinget forkerte oplysninger om efterretningsvirksomheden i SIRENE-systemet? Husker hun det? Husker fru Birthe Rønn Hornbech, hvordan man undlod at sende den fælles tilsynsrapport til Folketinget, således at den ikke indgik i behandlingen af sagen?

Jeg synes ærligt talt, det er stærkt at skulle høre på, at den sag blev grundigt behandlet. Og for 6 år siden var der nogle, der var nede og besøge byen Schengen! Ja, Vorherre bevares, havde jeg nær sagt.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Fra denne talerstol er jo meget tilladt, og vi oplever atter en gang, hvordan de korte bemærkninger skamrides på det groveste, men det har man jo altså lov til.

Men så vil jeg da også benytte et minuts tid til for en gangs skyld at sige en stor kompliment, og det er til Venstres ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech. Når man endelig er tvunget til at deltage i en aldeles overflødig debat som denne her, synes jeg, at det var en fremragende tale, som satte tingene sådan på plads, at vi sådan set roligt kunne slutte her. Det ved jeg godt vi ikke skal, men jeg vil ikke gerne gå videre uden at have bøjet mig i respekt og anerkendelse for den fremragende ordførertale, vi dér fik.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Min anerkendelse for fru Birthe Rønn Hornbechs tale og argumenter er knap så stor. Når det f.eks. blev sagt af fru Birthe Rønn Hornbech, at grænsekontrollen er jo gammeldags, og herregud, vi har 7.000 km kystlinje, og hvad kan der ikke komme ind dér, jamen, hvad er det for et argument?

Tager man flyveren fra København til Aalborg, ser man det halve land. Et enkelt fly eller to kan i dag i modsætning til tidligere sagtens kontrollere alle kystlinjerne, om der så var 10.000 eller 20.000 km. Argumentet er lige modsat. I øvrigt er det jo ikke bådflugtninge den vej, som plager Danmark, måske netop derfor. Vi har en effektiv kystbevogtning. Vi har en elektronik og en teknik, der gør, at de dér mange tusind kilometer netop ikke i dag er noget argument. Det var det tidligere.

Så den imponerethed over fru Birthe Rønn Hornbechs argumentation, som hr. Arne Melchior gav udtryk for, kan jeg altså ikke dele.

Og så til dette med, at alt er vendt og der ikke er noget nyt i debatten: Jamen det kom jo frem i den meget korte debat op til folkeafstemningen, at grænsekontrollen reelt set varetager en række funktioner, som man ikke har været opmærksom på før, omkring køre- og hviletidsbestemmelser for chaufførerne, omkring indkørsel af farligt affald fra udlandet, omkring svindel med dagpenge – den sag har været oppe for ganske få uger siden – hvor man netop ved tip fra grænsekontrollen hjælper kommu-

nerne, og omkring baglandspatroljernes effektivitet.

Jeg mener lige præcis ikke, at det her er blevet uddybet og ordentligt belyst, og det er derfor, jeg med det forslag til vedtagelse, jeg fremsatte før, ønsker, at det sker.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Der er blevet efterlyst en ordentlig debat, og så synes jeg, det er lidt ejendommeligt, når fru Birthe Rønn Hornbech siger, at vi må beslutte os efter de beslutninger, der tages, eller noget i den stil, at så får hr. Keld Albrechtsen det til, at tilhængerne siger, at forbeholdene ikke er det papir værd, de er skrevet på.

Det må hr. Keld Albrechtsen mene om, hvad han vil, men jeg vil bare sige, at det gælder ikke Socialdemokratiet. Vi mener, at forbeholdene eksisterer, og at de har værdi. De betyder nemlig, at det er Folketinget her, der beslutter, hvad vi vil tilslutte os, og hvad vi ikke vil tilslutte os.

Så vil jeg gerne lægge til, og det er fuldstændig uafhængigt af Schengen, at i en internationalt præget verden er der områder, hvor et land, hvad enten det er stort eller lille, vil have svært ved at føre en politik, der er totalt anderledes. Men det har intet med EU, det har intet med Schengen at gøre. Det har noget at gøre med en internationalisering af verden.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Fordi hr. Albrechtsen misbruger, hvad jeg har sagt, behøver fru Dorte Bennedsen jo ikke gøre det.

Jeg har bare sagt, at justitsministerens tale viser, hvor lidt forbeholdene er værd, og det viser Amsterdamtraktaten og dens bemærkninger og Justitsministeriets notat til Amsterdamtraktaten om suverænitetssafgivelse, nemlig at de andre naturligvis kører videre, og vi kan så allernådigst få lov at implementere deres regler, hvis vi har lyst.

Det har Venstre sagt hele vejen igennem. Vi respekterer, at befolkningen ønsker de forbehold. Vi vil gerne af med dem, når vi kan komme af sted med det og befolkningen ønsker det. Men vi har hele tiden sagt, at de er intet værd. Det betyder jo, at andre bare går videre, og vi får mindre indflydelse. Og det er altså sådan, jeg læser justitsministerens tale. Nu kan man jo selv kigge efter bagefter.

Så det er nu også Venstre, der hele tiden har været ærlig og har sagt, at vi var imod de forbehold, og sagt, hvad virkningerne af dem måtte være, så må jeg blive fri for det. Vi har på det punkt været det mest ærlige parti sammen med et par andre folketingsgrupper.

Til hr. Thulesen Dahl må jeg sige: Vi bliver jo ikke enige. Vi bliver aldeles ikke enige om, hvad fri bevægelighed bør være, og vi bliver slet ikke enige om, hvordan samkvemmet i Europa skal være. Det er dér, den meget store forskel er. Men jeg kunne såmænd unde hr. Thulesen Dahl at komme ned og bo på grænsen og have marker på hver side eller arbejde det ene sted og bo på den anden side og se, hvordan det foregår til daglig, hvor megen bevægelighed der er over grænserne inden for Europa. Men vi har et helt forskelligt syn på, hvordan vores samkvem skal være.

Hr. Arne Melchior skælder mig ud nogle gange, og nogle gange er han så galant, at han kan få mig til at rødme. I dag fulgte jeg nok hr. Arne Melchiors råd. Hr. Arne Melchior har altid sagt: Lad dog være med at tale efter manuskript; tal dog af karsken bælg! Og det var så det, jeg gjorde i dag. Jeg siger tak til hr. Arne Melchior.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Debatten er ved at skride, og jeg indrømmer fuldstændigt, at jeg vil deltage i det skrideri.

Fru Birthe Rønn Hornbech siger, at Venstre aldrig nogen sinde har støttet de forbehold. Så vil jeg godt minde fru Birthe Rønn Hornbech om, hvad Venstres formand som udenrigsminister gik og sagde i foråret 1993. Så var det jo overhovedet ikke sandt, det, hr. Uffe Ellemann-Jensen på daværende tidspunkt gik og fortalte den danske befolkning. Men sådan er der jo så meget.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det er meget vigtigt, at vi ikke på det her tidspunkt i debatten kommer til at køre af sporet, specielt i debatten om de danske forbehold. Det er afgørende vigtigt, at befolkningen kan have tillid til det, som er blevet sagt i debatten om de danske forbehold. Derfor vil jeg godt benytte lejligheden til at præcisere et par ting i den debat.

Det danske forbehold med hensyn til det retlige og indre samarbejde i EU er et EU-forbe-

hold. Danmark deltager alene i det retlige og indre samarbejde i EU på et mellemstatsligt grundlag. Det er det danske forbehold. Det er det, den danske befolkning sagde ja til den 18. maj 1993.

Så er der Schengensamarbejdet. Det har man nu besluttet skal integreres i samarbejdet i EU. Her vil noget af det Schengensamarbejde blive placeret i det fælleseuropæiske samarbejde – det er også det, der populært kaldes første søjle – og andet vil blive placeret i det mellemstatslige samarbejde.

Derfor forhandlede den danske statsminister på Danmarks vegne i fuld respekt over for den danske befolkning og det danske forbehold, således at det danske forbehold var fuldstændig uantastet, da Amsterdammødet var slut, og sådan at Danmark har en protokol, hvori der står, at Danmark alene deltager i det mellemstatslige samarbejde. Og når det drejer sig om den del af Schengensamarbejdet, der placeres i det fælleseuropæiske samarbejde, er Danmark alene forpligtet på mellemstatsligt grundlag.

Udvikles det samarbejde så, der er placeret i det fælleseuropæiske samarbejde, er Danmark fortsat i den situation, at vi står frit. Vi kan vælge, at vi vil tilslutte os; vi kan vælge, at vi ikke vil. Og i tilfælde af, at det er noget, der får konsekvenser for Schengensamarbejdets muligheder for at fungere, er der den situation, som også protokollen tager hånd om, at så skal der forhandles mellem parterne og Danmark.

Vi er i en fantastisk situation i Danmark, hvor de andre lande har taget det hensyn til Danmark, at vore forbehold skulle være uantastede, også efter en integration af den her konvention i det europæiske samarbejde.

Jeg tror, det er vigtigt af hensyn til befolkningen, at det bliver sagt så præcist, som jeg forsøgte at gøre det her, sådan at man ved, at det danske forbehold er det papir værd, det blev skrevet på.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil sige til justitsministeren, at den holder ikke. Jeg vil prøve at komme tilbage til det i mit ordførerindlæg.

Når jeg bad om en kort bemærkning igen, var det, fordi jeg ikke synes, det er rimeligt, når vi har en debat her, hvor vi prøver at debattere med hinanden og prøver at få hinandens holdninger så godt belyst som muligt, at fru Birthe Rønn Hornbech affærdiger et spørgsmål fra

mig bare med den overfladiske kommentar, at vi bliver ikke enige. Derfor kunne fru Birthe Rønn Hornbech vel nok prøve at svare på spørgsmålet.

Man forsvarer fjernelsen af personkontrollen ved grænsen med, at man dermed får en bedre indsats imod grænseoverskridende kriminalitet. Og spørgsmålet gik på, at hvis det er argumentationen – og ikke det ideologiske projekt, som jeg tror er den virkelige baggrund for Schengenkonventionen og Danmarks tiltrædelse heraf – jamen så burde man jo tage skridtet fuldt ud og også fjerne personkontrollen til tredjelands og bruge ressourcerne også i forhold til tredjelands på at forsøge at få fat i den grænseoverskridende kriminalitet uden personkontrol. Men det gør man jo ikke.

I bund og grund handler det vel om, at man godt ved, at personkontrollen har en effekt, og at man derfor bliver nødt til at have den. Og det burde fru Birthe Rønn Hornbech åbent og ærligt fortælle eller også sige, at det er et rent ideologisk projekt, i stedet for at forsøge at foregøgle befolkningen, at afskaffelsen af personkontrollen har noget som helst at gøre med en forstærket indsats imod grænseoverskridende kriminalitet.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jamen selvfølgelig er det ideologi, når hr. Thulesen Dahl mener, at vi skal gemme Danmark bag Dannevirke og kontrollere alt, hvad der bevæger sig ind og ud over grænsen. Selvfølgelig er det ideologi.

Vi har en anden opfattelse af, hvordan vi skal omgås i Europa. Og vi har en anden opfattelse af, hvordan man skal vægte forholdet mellem lovlydige borgere og kriminalitet og udnyttelse af politiets ressourcer.

Nu var det jo ikke en kritik af justitsministeren med forbeholdene. Det tror jeg også justitsministeren selv er klar over. Jeg vil overhovedet ikke på nogen måde drage i tvivl, at regeringen under forhandlinger med de andre EU-lande altid respekterer EU-forbeholdene, naturligvis ikke. Det, jeg bare siger, er, at de er ikke så frygtelig meget værd, og det viser sig jo i stigende grad, hvad de forbehold indebærer, nemlig at de andre naturligvis fortsætter.

Og det er jo ikke rigtigt, at hr. Uffe Ellemann har sagt noget andet, men vi var jo i en situation dengang, at Danmark havde sagt nej til Maastricht, og hvad skulle vi så? Ja, så forsøgte

vi at få et flertal for en anden ordning, der var langt bedre end det, vi stod med, nemlig et rent nej. Men vi har hele tiden sagt, at vi ville ved først givne lejlighed, når det danske folk ønsker det, af med de forbehold, og vi mener, det begrænser vores indflydelse i EU. Det har vi sagt lige fra starten, og nu viser det sig den ene gang efter den anden i de notater, vi får fra regeringen.

Men ingen tvivl om, at regeringen respekterer dem. Det gør vi også. Vi konstaterer bare, at de forringer vores indflydelse og vores røst bliver mere og mere spag, fordi vi bliver sat bagud på observationssædet både i den ene og den anden sag.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Så går vi tilbage til ordførerrækken. Hr. Bendt Bendtsen.

Bendt Bendtsen (KF):

I Det Konservative Folkeparti ønsker vi et Europa, hvor der lægges hindringer i vejen for de kriminelle, frem for at der lægges hindringer i vejen for lovlydige borgere.

Schengensamarbejdet er med til at sikre fri bevægelighed for varer og personer, men også imod ressourcspild i kriminalitetsbekæmpelsen. Det er vigtigt i et arbejde med den stigende internationale kriminalitet.

Nu vil dagen i dag formentlig ikke bringe ret meget mere nyt frem, og så kan man jo spørge, hvad årsagen er til det. Har vi ikke haft denne her debat gentagne gange? Det har vi jo. Hvis man gør sig den ulejlighed at gå tilbage og se på de debatter, der har været kørt her fra Folketingets talerstol, har de ændret karakter, men ofte har de jo været skåret over den samme læst. Men mon man ikke efterhånden er færdig med at tale om grundlovsbrud? Der er nogle røde tråde i debatterne.

Vi har noteret os, at hr. Kristian Thulesen Dahl er ekspert i grænsekontrolargumenter og hr. Keld Albrechtsen taler meget om grundlovsbrud og registre m.v., så man får jo nogle linjer, man er ekspert i efterhånden. Men mon ikke det er de samme argumenter, vi hører den ene gang efter den anden? Eller måske har vi fået aflivet nogle af myterne om, at der er trukket noget ned over hovedet på den danske befolkning.

Schengensamarbejdet har været diskuteret i årevis, og vi havde en grundig debat, før et stort flertal i Folketinget besluttede at tiltræde Schengensamarbejdet. Jeg må sige, at fra De

Konservatives side er vi tilhængere af Schengensamarbejdet. 80 millioner grænsepassager om året i 1997 taler jo for sig selv. Disse befolkningsstrømme kan kun kontrolleres effektivt, hvis vi kører den samme personkontrol, som man gjorde på den anden side af Checkpoint Charlie.

Man standser heller ikke grænseoverskridende international kriminalitet med paskontrol. Tror man på det, er man naiv. At den ydre grænse så skal være stabil i Schengensamarbejdet, er vi helt enige i, og praksis for kurderne i Italien har jo vist, at det kan samarbejdet også håndtere, såfremt et land er lemfældigt eller knap så påpasseligt – hvis jeg skal bruge det udtryk – som man skal være.

Verden bliver mindre og mindre, og derfor bliver internationale kriminelle celler mere og mere operative. Det fordrer et godt og solidt politisamarbejde. Menneskesmuglinger og grænseoverskridende narkokriminalitet er desværre hverdag anno 1998. Schengensamarbejdet, hvor der bliver gjort op med Rio-Grandesyndromet, er et skridt i den rigtige retning.

Skal vi komme med en længere redegørelse om Schengens informationssystem endnu en gang? Jeg mener, vi har fået en udmærket redegørelse fra justitsministeren på det område. Justitsministeren har jo rettelig forklaret, at det, som indlægges i registret, er personer, motor-køretøjer og stjålne genstande. På personområdet må man ikke lægge oplysninger om politiske, religiøse eller seksuelle forhold ind i systemet.

Formålet er der altså også rigeligt gjort rede for i dag fra justitsministerens side med hensyn til eftersøgte personer, udviste udlændinge, forsvundne personer og genstande, som skal beslaglægges.

Udleveringer foregår efter national lovgivning. Der bliver heller ikke lagt mere ind i registrets nationale dele, end man er enig om her i landet, og Registertilsynet påser, at det går lovligt til. Og så har vi Rigspolitichefens ansvar. Det er måske at pirke i en hvespered, men vi er tilhængere af at gøre livet mere surt for de mennesker, som har valgt kriminalitet som deres profession.

Hvordan er Danmarks stilling så i samarbejdet efter vedtagelsen af Amsterdamtraktaten? Også det burde jo efterhånden være belyst og beskrevet i dag. Altså vi må sige, at vi vedstår det forbehold, vi har på det her område, og det er det, der er dagsordenen, så lang tid Dan-

marks befolkning mener sådan; vi vil ikke på det her område prøve at skyde nogen en hel masse i skoene.

Der har lydt mange advarsler i dag om det komplicerede samarbejde omkring det mellemstatslige og det overstatslige samarbejde og Danmarks stilling i det hele taget, når landene udbygger samarbejdet. Men indimellem må man prøve at vende det om: Hvad er modstykket? Ofte er det godt at se sagen lidt fra den anden side. Er det en etablering af en mur rundt om Danmark i det samfund, vi lever i, med det helt enorme antal af grænsepassager, som vi har?

Vejen frem er et samarbejde omkring asylpolitik, indvandrerpolitik og grænseoverskridende kriminalitet.

Med disse bemærkninger tager vi justitsministerens redegørelse til efterretning.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det er lidt anstrengende i den her debat, at man altid skal begynde fra scratch, om jeg så må sige, og så skulle til at udrede de mest elementære kendsgerninger én gang til.

Nu gentager hr. Bendt Bendtsen så justitsministerens påstand om, at man ikke kan indlægge oplysninger om f.eks. politisk observans, men alle ved jo efterhånden – og det burde hr. Bendt Bendtsen jo også vide – at de supplerende oplysninger, som kan indlægges gennem SIRENE-kontorerne og udveksles gennem SIRENE-kontorerne, er der ikke disse begrænsninger på. Der kan der udveksles oplysninger om personers forhold, om hvilket som helst forhold vedrørende en person, som man i den konkrete sammenhæng skønner man vil udveksle med andre politimyndigheder. Det ved hr. Bendt Bendtsen godt, i hvert fald hvis han har læst den hemmelige del af systemet.

Så gentager han også, at man kun kan lægge oplysninger ind, hvis det er i overensstemmelse med de nationale regler. Men vi rejser bl.a. det spørgsmål: Hvad nu, hvis disse oplysninger misbruges i Tyskland f.eks.? Vi ved jo, at de ikke bliver slettet, sådan som de skal efter Schengenkonventionen. De bliver tværtimod opbevaret af tysk politi i tysk politis arkiver helt i strid med Schengenkonventionen i øvrigt og også i strid med danske nationale regler, der lå til grund for indsamlingen og udleveringen af de pågældende oplysninger.

Så danske nationale regler overholdes ikke, og det ved alle, der beskæftiger sig med disse ting.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg har forsøgt at følge det med at holde normal procedure og forretningsordenens generelle bestemmelser om, hvordan ministeroptræden skal være under en forespørgselsdebat. Jeg er så tidligere i debatten blevet klandret af hr. Keld Albrechtsen for at holde reglerne.

Nu vil jeg gerne benytte lejligheden til at få rettet den totale misforståelse, som hr. Keld Albrechtsen bliver ved med at køre på, når det drejer sig om forholdet mellem Schengens informationssystem og de kontorer, der skal være hos de nationale myndigheder.

I Danmark vil det være sådan, at det såkaldte SIRENE-kontor vil ligge hos Rigspolicefjen. Det er et kontor, som de andre landes myndigheder skal kunne komme i kontakt med, hvis man står ved en ydre grænse i et andet land og ser, at der foran én ved en paskontrol ved en ydre grænse står en person, der er efterlyst af dansk politi. Der er tale om, at man alene må indlægge nogle meget begrænsede oplysninger, som fremgår af konventionen, som kan give en klar identifikation af, om den person, der står foran én, er den, der er efterlyst af dansk politi.

Når så myndighederne i det pågældende land, hvor den danske statsborger står ved den ydre grænse, skal tage stilling til, om man skal tilbageholde personen, skal udlevere personen til Danmark, skal man have mulighed for at kunne komme i kontakt med dansk politi for at få at vide, hvad grundlaget er for registreringen i Schengens informationssystem. Den kontakt vil for det meste foregå via telefon, via telefax.

Det er altså ikke sådan, som hr. Albrechtsen forsøgte at give udtryk for her, at det foregår gennem et database-edb-system. Det er altså et praktisk samarbejde mellem nationale politimyndigheder, fra det ene lands politimyndighed til det andet lands politimyndighed. Derfor giver man de her personfølsomme oplysninger via telefon, eller man gør det via en telefax, så det ikke ligger ude på Schengens informationssystem, som de myndigheder, der har adgang til det, kan se.

Her er altså tale om en klar beskyttelse, en meget høj beskyttelse af personfølsomme oplysninger. Det er jeg helt enig i, det har vi stor sympati for. Det er det grundlag, der arbejdes

på i dag; det er også det grundlag, der vil blive arbejdet på i fremtiden.

Hr. Keld Albrechtsen forsøger hver gang at give indtryk af, at det er noget andet. Det er det ikke. Det er et praktisk politimæssigt samarbejde. Det finder også sted i dag. Nu har vi reguleret det. Det er reguleret i en konvention, det er reguleret i en håndbog. Det burde hr. Keld Albrechtsen anerkende.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Dansk Folkeparti vil gerne bakke et af de synspunkter, som hr. Bendtsen gjorde sig til talsmand for i sit ordførerindlæg, op, nemlig synspunktet om, at vi skal bekæmpe også den internationale grænseoverskridende kriminalitet. Det synes jeg er helt rigtigt, og det er et synspunkt, vi gerne vil understrege, for det handler jo om også, som hr. Søndergaard var inde på tidligere, at fordi man er modstander af Schengenkonstruktionen, behøver man ikke at være modstander af at forsøge at bekæmpe internationale, grænseoverskridende kriminalitet.

Jeg vil gerne spørge hr. Bendtsen, om han vil forklare – det ville fru Birthe Rønn Hornbech ikke tidligere på Venstres vegne – hvorfor det er således, at når man er Konservativ, så udlægger man personkontrollen mellem Danmark og Tyskland som noget gammeldags noget, der er irrationelt og ikke er konstruktivt i forsøget på at dæmme op for den internationale grænseoverskridende kriminalitet. Men derimod, når det drejer sig om personkontrollen mellem Tyskland og Polen eksempelvis, er personkontrol helt afgørende.

Hvorfor den forskel? Hvis man virkelig vil gøre sig til talsmand for, at nedlæggelse af personkontrollen handler om at øge indsatsen mod grænseoverskridende kriminalitet, hvorfor tager man så ikke konsekvensen af det og gør det i forhold til tredjelande også? Det gør man jo netop ikke. Det er jo, fordi man ved, at det har en effekt, og selvfølgelig har det også en effekt mellem Danmark og Tyskland.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det var ministerens indlæg, der fik mig herop. Jeg er faktisk forvirret på et ganske højt plan. Jeg troede, at ministeren, hver gang vi har haft ministeren i samråd, netop har præciseret, at de kritikpunkter, som den fælles tilsynsmyndighed har, når det drejer sig om den konkrete forvalt-

ning i Schengensystemet, kritikpunkter har ministeren forsvaret, at man skal leve op til.

Et af kritikpunkterne har jo bl.a. været, at man fra tysk side hiver data ud i Tysklands eget arkiv og ikke sletter det, samtidig med at det i øvrigt bliver data, der er af anden grund bliver forældet. Og det betyder jo så, at der ligger data i det tyske system, som overholder tysk lovgivning, men som strider imod de principper, der er fastlagt i Schengenkonventionen, og jeg troede faktisk, at ministeren var enig i, at det måtte tyskerne ikke.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg ved ikke, om det er en bekymring, når fru Anne Baastrup siger, hun er forvirret på et højere plan, eller det er noget, man skal tage som en positiv udvikling.

Men jeg vil blot sige, at hr. Albrechtsen stillede nogle spørgsmål til hr. Bendtsen, den konservative ordfører, om SIRENE-kontorerne. Det var det, jeg gik op og replicerede på.

Der er så det Centrale Schengen Information System, det der hedder C-SIS, det står i Strasbourg, det er den fælles støttefunktion. Så er der de nationale dele af Schengen Information System, det er dem, der normalt går under betegnelsen N-SIS'er, og det er dem, man kan trække på ude på de praktiske steder, ved vore ydre grænser eller andre steder, hvor man har brug for at kunne identificere personer, eller det kan være udlændingemyndighedernes arbejde med det. Det er den nationale del af Schengen Information System.

Så har vi SIRENE-kontorerne. SIRENE-kontorerne er dér, hvor man foretager den praktiske udveksling af meget følsomme oplysninger. Det kan være følsomme oplysninger, der kan være grundlaget for, at en person er sigtet i et andet land, og at der derfor er en udleveringsbegæring på vedkommende. Så skal man jo altså kunne finde ud af, hvad det udleveringsgrundlag er, for vi skal tage stilling til, hvis det er danske myndigheder, der bliver bedt om at bidrage til en international udlevering, og vi skal kunne se, om den overholder både udleveringskonventionen, som vi er forpligtet af, og også nationalt dansk lovgrundlag. Så det er her, man udveksler de følsomme oplysninger. Det foregår ikke via Schengen Information System, netop fordi der er tale om følsomme oplysninger.

Når fru Anne Baastrup siger, at den fælles kontrolmyndighed har kritiseret, at der ikke i de nationale N-SIS'er er helt fuldstændig konsistens mellem, hvad der står i C-SIS – det er det, der er kritiseret – så er jeg helt enig med fru Dorte Bennedsen, som tidligere i debatten har sagt, at man skal anerkende det, når den fælles kontrolmyndighed har set, at her er der noget, der skal rettes. Det er der også taget skridt til at rette, og det er der også taget tekniske skridt til at rette i forbindelse med den udbudsforretning, som der er redegjort for ganske nylig i Folketinget Retsudvalg fra min side om den udbudsforretning, der er på den nye tekniske opbygning af C-SIS.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Det er til hr. Thulesen Dahl, der spørger, om det ikke har nogen effekt, og hvorfor man så ikke laver frie passager til tredjelændene i Schengen-systemet.

Det er nu engang sådan, at den frie personlige bevægelighed i EU har stor betydning for os, og når vi siger, at der er så mange passager på grænsen, så mener vi ikke, at vi vil generere almindelige retskafne borgere på den måde.

Og der spørges, om det ikke, når det er sådan, giver effekt. Jamen selvfølgelig er der en effekt ved en grænsekontrol, det vil jeg da gerne vedstå, og vi kunne da også lave en grænsekontrol ved både Storebælt og Lillebælt. Så kunne det være, at man kunne tage alle de her rambuktyve, der lå og fartede rundt i hele landet, hvis man lavede en sådan kontrol. Men er det det værd? Det er det, vi hele tiden skal spørge os selv om, og det er da klart, at vi er nødt til at have en rimelig skrap grænse ud af EU og lignende, for nogle af de lande, vi har på den anden side som tredjelande, har måske ikke det operative system omkring politi og alt andet, f.eks. infrastrukturen, i orden.

Hele det her fordrer jo, at den ydre grænse er godt bevogtet, og som jeg sagde i min ordførertale, er der jo også muligheder for, hvis der er nogle lande, der ikke bevogter deres ydre grænse godt nok, så at gå ind og iværksætte tiltag, som man gjorde, da man troede, der kom en helt masse kurdere til de østvendte kyster i Italien.

Så altså det her er en strid om ord efterhånden, for selvfølgelig vil en grænsekontrol i sig selv have effekt; det er bare et spørgsmål, om vi bruger ressourcerne rigtigt, og der mener vi, at

i et velordnet samfund som Schengenlandene har man ingen grænsekontrol; det har vi ikke haft mellem Norge, Sverige og Danmark i mange år, og der mener vi, at det har kunnet fungere.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg lagde mærke til, at hr. Bendt Bendtsen ikke havde lyst til at besvare mit indlæg, men han føler sig jo muligvis dækket ind af ministeren.

Så må jeg gøre opmærksom på, at når ministeren nu hævder, at det problem, som den fælles tilsynsmyndighed har påpeget, med at sletningsreglerne ikke overholdes, skal kunne løses ved en datateknisk ændring af SIS-systemet, så viser det, at ministeren ganske enkelt ikke har forstået, hvad problemet er.

Det påpeges af den fælles registermyndighed, at når en person er slettet af SIS-registret, så skal alle tilknyttede dokumenter, som opbevares f.eks. i Tyskland på papir, destrueres. Og vi ved, at det bliver de ikke, for de indgår i arkiverne f.eks. i Tyskland, og det gør de bl.a. på grundlag af en regel i den hemmelige SIRENE-håndbog, som hedder 2.1.3, hvis vi skal være tekniske, og den regel, påpeger registermyndigheden, er ganske enkelt i strid med Schengenkonventionen. Så det problem kan ikke løses teknisk.

Det er et politisk problem, at der er lande, der simpelt hen tager disse oplysninger ud, opbevarer dem på måder, som er i strid med konventionen, og at vi altså dermed får en risiko for misbrug af disse oplysninger på et senere tidspunkt. Og jeg bliver meget bekymret, når ministeren så påstår, at det problem skulle kunne løses ved en teknisk ændring af databasen.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg kender jo godt hr. Albrechtsens teknik, og når man er på hold med hr. Albrechtsen, er det jo en meget effektiv teknik, som man også en gang imellem kan nyde glæde af. Når man ikke er på hold med hr. Albrechtsen, er det selvfølgelig en teknik, som man skal være meget påpasselig over for. Hr. Albrechtsen starter nemlig debatten med at stille et spørgsmål, som lyder velformuleret, men hvor det som oftest er meget, meget knudret at finde frem til, hvad der er den egentlige substans i spørgsmålet.

Nu er det sådan efterhånden lykkedes mig at få løst gåden, og jo længere debatten kører, jo

mere kan man forstå af det spørgsmål, som hr. Albrechtsen startede med. Det er en teknik, som ofte kan bruges, hvis man gerne vil have nogen til at gå i en fælde, for så kan de komme til at sige noget, og så kan man bagefter – måske endda flere år efter – sige: Du svarede jo dengang på det spørgsmål. Og så bruger man alene svaret. Jeg har oplevet den teknik for nylig i nogle samråd, hvor det var en debat og et udskrift fra en debat, vi har haft for godt et år siden her i salen. Derfor vil jeg klog af skade ikke gøre det samme denne gang, men nå frem til, hvad der var hovedspørgsmålet.

Hovedspørgsmålet går altså på, om der er grund til at kritisere lande, der tager oplysninger ud af Schengen Information System og lægger dem over på deres egne kriminalregistre, deres eget register. Det er jeg enig med hr. Albrechtsen i er kritisabelt, og dér har hr. Albrechtsen fuldstændig ret i, at det ikke er et teknisk spørgsmål.

Det, som jeg svarede på før til fru Anne Bastrup, er, hvis det er sådan, at der ikke er overensstemmelse mellem C-SIS og N-SIS'erne, så er der noget her, der kan løses teknisk. Det er det, der er taget med i det udbud, jeg nævnte før. Men dér, hvor der er lande, der måtte tage oplysninger ud af Schengen Information System og lægge dem ind i deres eget og dermed ikke overholde sletningskravene, er jeg enig med hr. Albrechtsen i, at det er kritisabelt.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Jeg skal sige til venstrefløjens registerekspert, at jeg måske ikke lige kender 2.1.3 på det her område, men jeg må da sige, at hvis der er et land, som i det her samarbejde overtræder gældende konventioner, så er det da noget, der skal rettes op på.

Anne Bastrup (SF):

I det her forår og også i den løbende debat har der været megen debat om Schengen for at sige det mildt, og det er nu gået op for den almindelige befolkning, hvad der skete sidste år ved denne tid. Det er desværre et år for sent, og desværre må vi nu erkende, at vi er bundet af det flertal i Folketinget, der traf beslutningen. SF mener stadig væk, at det var den forkerte beslutning, men den blev jo så truffet af et flertal.

Schengen står nu foran at skulle overgå mere eller mindre til søjle 1, og vi vil formentlig med

de nye bestemmelser om det retlige samarbejde kunne se frem til et intensivt samarbejde på det retlige område. Det stiller krav til Folketingets indseende med, hvad der sker. Justitsministeren er nu startet på at forelægge dagsordener til eksekutivmøderne såvel i Retsudvalget som i Europaudvalget, og det er da et fremskridt, men der er stadig væk mangler.

Vi skal have nogen til at kigge justitsministeren over skulderen. Vi skal have nogen til at vide, hvad det er for nogle overvejelser, der foretages, før justitsministeren forelægger sagerne for Folketinget, og vi skal sikre, at disse overvejelser ikke er skjulte for alle. Det er faktisk et problem, at vi ikke har en indsigt i overvejelserne og ikke har åbenhed om forberedelserne af disse sager.

SF skal derfor alvorligt opfordre justitsministeren til at sikre et bredt forberedelsesudvalg, også for så vidt angår Schengensamarbejdet, men i øvrigt også for så vidt angår det retlige, før forelæggelse af sager for Folketinget, og SF skal i den forbindelse også opfordre til, at Folketinget som sådan får at vide, hvilke overvejelser der ligger bag.

I den forbindelse vil vi pege på, at det eksempelvis ville være en rimelig god idé at inddrage Dansk Politiforbund i forberedelsesudvalget, når det drejer sig om politisamarbejdet, samt inddrage universitetsansatte inden for hver deres felt. Når vi i øvrigt ændrer den retlige lovgivning i Danmark, er der jo ingen tvivl om, at jurister fra universitetet inddrages.

Det danske samfund kan udsættes for betydelige ændringer på det retlige område i en hast, vi ikke kan overskue, og her skal vi altid huske, at det retlige samarbejde er kernen i et lands identitet. Forleden dag kunne jeg læse i et juridisk tidsskrift, at et par jurister tødt måtte konstatere, at et flertal i Folketingets Europaudvalg uden den store opstandelse havde ændret ved fundamentale retsprincipper for at undgå svig med EU-midler i bl.a. landbruget. Den sag gik stiltfærdigt gennem Europaudvalget uden megen ballade. Vi var kun et par stykker, der forsøgte at bremse forslaget, og først flere år efter bliver det genstand for juridisk analyse. Det holder altså ikke vand.

Tænk på at udvalget vedrørende registerdirektivet sad og grublede i 1½ år, og de syntes vistnok ikke, at det var ret sjovt. Også dette direktiv fik mildt sagt en overfladisk behandling i Europaudvalget. Det skal vi have gjort op med.

Så lidt mere konkret til Schengensamarbejdet. Der er problemer med registersikkerheden. Det har den fælles tilsynsmyndighedsrapportering vist. Ministeren forsvarer systemet med, at det viser sig, at tilsynsfunktionen fungerer. Det kan man selvfølgelig godt argumentere for, men er det tilfredsstillende, at f.eks. kontrolsystemet blot fjernes af medarbejdere i adskillige måneder, før det opdages. Nej, vel.

Ingen synes, at det er godt, og det fører os over til spørgsmålet, om den fælles tilsynsmyndighed har den politiske opbakning, som sikrer, at udvalget ikke hver gang skal stå i en situation, som indebærer megen skarp kritik. SF har derfor foreslået i sit forslag til vedtagelse, at regeringen i det fremtidige arbejde inden for Schengenrammen arbejder for, at der nedsættes et interparlamentarisk organ, der kan fungere som parlamentarisk modspil til den fælles tilsynsmyndighed.

Så til et andet spørgsmål, der har været oppe i debatten under afstemningsvalgkampen. Jyllands-Posten havde således en historie om politisamarbejdet for at opretholde offentlig orden og sikkerhed. Den fælles aktion, der blev vedtaget i Ministerrådet, blev efterfølgende tilsyneladende – sådan som jeg kan forstå artiklen – udmøntet i SIRENE-håndbogen, hvor man imidlertid radikalt lavede om på målgruppen. Det skulle ikke længere være af betydning, hvor stor gruppen var. Og da vi fik den forelagt i Europaudvalget, husker jeg tydeligt, at vi snakkede om hooligans og lignende grupper.

Det er dybt u hensigtsmæssigt, at der træffes beslutning i Ministerrådet, der er offentligt tilgængelig, men som efterfølgende undergraves i Schengensamarbejdet, uden at offentligheden får indsigt heri. Skal vi undgå myter, må den slags historier ikke kunne opstå. Hvis vi skal bevare demokratiet og herunder respekten for det politisamarbejde, der finder sted for at bekæmpe kriminalitet, så må og skal politiets regelgrundlag være offentligt kendt, uanset om det sker i internationalt regi eller i vores egen hjemlige andedam.

Til slut skal jeg sige, at hvis det er sådan, at vores forslag til vedtagelse mod forventning ikke bliver vedtaget, vil vi stemme for det af Enhedslisten foreslåede.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Lige i starten af debatten diskuterede vi baggrunden for denne her forespørgselsdebat med fru Dorte Bennedsen, og den er efterhånden

velkendt, tror jeg, nemlig at jasigerne i forbindelse med Amsterdamaftemningen følte sig trængt, og nu skulle alle kræfter sættes ind på at sikre et ja til Amsterdamtraktaten, alle kræfter i den forstand, at statsministeren endda gik så vidt som aftenen før afstemningen den 28. maj at give det løfte, at nu skulle Schengen ses efter i sømmene. Det var et løfte, som han gav, på baggrund af et udsagn om, at det nok var gået lidt vel hurtigt med ratifikationen af Schengenkonventionen.

Se, det var jo virkelig en melding, der ville noget. Og den har ganske givet også haft en effekt, nemlig en effekt over for de tvivlere, som overvejede at stemme nej til Amsterdamtraktaten lige præcis på grund af debatten om Schengen og debatten om afskaffelsen af grænsekontrollen.

Nu står vi så efter afstemningen. Ja'et er i hus med godt 55 pct. mod knap 45 pct., og nu ser det ud til, at alle løfterne er glemt. Endnu en gang skal vi være vidne til, at politikere lover noget under valgkampen, som de glemmer dagen efter.

Men her er det i særlig grad slemt, fordi det handler om Danmarks tilslutning til Schengenkonventionen, som har så store konsekvenser, som den har, og er så svær efterfølgende at ændre set i forhold til nationale fejl, man får lavet. Det er nemmere for vælgerne ved næste valg at straffe indenrigsfejl, som kan laves om umiddelbart, end at lave om på forholdene omkring Schengenkonventionen.

Vi havde forventet, at alle ordførere i dag var enige om, at debatten i dag skulle være startskuddet til en proces, hvor man helt anderledes grundigt fik kulegravet de både retssikkerhedsmæssige og også kriminalitetsbekæmpende problemer, der er omkring Schengenkonventionen.

Det er ikke kendetegnende for en del af ordførerne, at den holdning kommer til udtryk. Men det gør den fra Dansk Folkepartis side, og derfor skal jeg allerede nu på det her tidspunkt af debatten meddele, at vi selvfølgelig helhjertet støtter det forslag til vedtagelse, som hr. Frank Dahlgaard har fremsat, som jo netop skal sikre, at processen fortsætter, og at man får belyst konsekvenserne af bortfaldet af personkontrollen på grænsen for en lang række af de rimelige betragtninger, der skal belyses, og som er nævnt i hr. Frank Dahlgaards forslag til vedtagelse.

Problemet med Schengenkonstruktionen er jo i bund og grund, at man har et ideologisk projekt, som man forsøger at gemme sig ind under, at man har nogle fine og flotte holdninger til bekæmpelse af international kriminalitet.

Grundlaget er den frie bevægelighed, og grundlaget er, at man ikke inden for EU's rammer kan have kontrol af personer. Det er klart, at når man afskaffer personkontrollen ved grænsen, så bliver man nødt til – og det forstår vi også godt at tilhængerne synes – at sætte nogle konstruktioner og forskellige regler op omkring eksempelvis politimæssigt samarbejde hen over grænsen.

Men grundlaget for Schengen er efter vores opfattelse helt forfejlet, fordi grundlaget netop er, at der ikke må være personkontrol på selve grænsen. Faktisk er det jo egentlig påfaldende, at man vel må kontrollere alle andre steder end lige præcis på grænsen. Og når bl.a. fru Dorte Bennedsen tidligere i debatten var inde på, at det her bare er en udvidelse af den nordiske pasfrihed, er det jo ikke rigtigt.

Jeg kan ikke se i den nordiske aftale, at der er noget som helst forbud imod, at vi kan kontrollere på selve grænsen, hvis det var det, vi ville, men det er der i Schengenkonventionen. Vi kan gøre det midlertidigt under nogle bestemte forudsætninger, men vi kan ikke indføre en fast, systematisk kontrol, hvis vi ønsker det. Og derfor adskiller Schengenaftalen sig fundamentalt på bare det her ene område – der er jo mange andre – fra den nordiske aftale.

At den nordiske aftale så også sandsynligvis med den konstruktion står for fald på grund af de problemer, der netop er ved, at man med Amsterdam skriver Schengen ind i EU-traktatgrundlaget i forhold til Norge og Island, er så en anden sag. Det forsøger man at klare, og det kan jeg godt forstå, for hvis den nordiske pasfrihedsaftale falder på baggrund af det her, så har jasigerne virkelig et forklaringsproblem over for befolkningen.

Den, som jeg vil tillade mig at kalde Ersbøllkonstruktion, som man har valgt med Schengenindskrivning i EU-traktatgrundlaget og det danske retlige forbehold, er efter Dansk Folkepartis opfattelse reelt en undergravning af vores forbehold. Det er en undergravning i den forstand, at man sikrer sig, at Folketingets flertal kan sidde og vedtage at gå med på alt, hvad der er indeholdt i det retlige samarbejde uden at spørge befolkningen.

Det fornemme ved det nationale kompromis, som man lavede efter nej'et den 2. juni 1992, var jo netop, at man over for befolkningen forpligtede sig til at spørge befolkningen, hvis man ønskede at gå videre i samarbejdet. At Folketingets flertal har ønsket det hele tiden, det har været kendt, men at befolkningen har været modstander af det, det har været lige så kendt. Og den konstruktion, man laver nu, betyder, at man anerkendt juridisk kan argumentere for, at forbeholdet består, men i praktisk politik vil forbeholdet være umuligt at opretholde, fordi grænsekontrollen er afskaffet.

Derfor mener vi også i Dansk Folkeparti, at man burde være ærlige fra tilhængerens side og så tage en folkeafstemning enten om det retlige forbehold, hvor man så kan diskutere det – vi er overbevist om, at det vil stå til troende også efter en sådan debat – eller også kunne man endnu bedre, og det er det, som vi konkret vil foreslå her i dag, tage en folkeafstemning om Danmarks tilslutning til Schengenkonventionen.

Derfor vil jeg gerne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget finder, at befolkningen skal have lejlighed til at tage stilling til Danmarks tilslutning til Schengenkonventionen, anmodes regeringen om at forberede lovgrundlaget for afholdelse af en folkeafstemning herom.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 21).

Lad mig afslutningsvis sige, at vi har talt meget om grænseproblematikken, og det har jeg selv gjort undervejs i debatten og også i dag. Vi er bestemt ikke immune over for den kritik, der er kommet vedrørende retssikkerhedsproblematikken. Den er det andet ben, kritikken hviler på, og vi finder også, at den kritik er fuldt berettiget.

Der er altså en forskel på at opbygge registre, nationalt, hvor vi har en mulighed for at have en demokratisk kontrol og indsigt, hvis Folketingets flertal måtte ønske det – det kan man så diskutere – og opbygningen af Schengenregistre. Vi forstår til fulde den bekymring, folk kan have for, at de bliver registreret og ikke efterfølgende bliver slettet, hvis grundlaget for registreringen har vist sig at være fejlagtigt, eller tidsperioden er udløbet. Derfor vil jeg komme med denne bemærkning som afslutning

for ikke at give indtryk af, at vores kritik alene er baseret på grænseproblematikken.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Arne Melchior (CD):

Med fuld reverens for justitsministeren og hans besvarelse af denne forespørgsel skal jeg oplyse, at CD ikke agter at gå ind i selve sagens materie.

Vi er godt nok medforespørgere, for når alle er med, kan vi da også godt være med, og vi har da aldrig noget imod en debat; men denne er mildt sagt topmålet overflødig. Den fremkommer direkte på baggrund af, at især fru Pia Kjærsgaard under Amsterdamvalgkampagnen gentagne gange og igen og igen og ikke spor ydmygt, som hr. Albrechtsen tidligere på dagen sagde i en kort bemærkning, beskyldte, bebrejdede og hånede Folketinget for at have lusket og sneget – og lignende ting – Schengentilslutningen gennem Folketinget, og det blev udtrykkeligt sagt: Gennem Folketinget.

Jeg skal derfor dokumentere, at dette var en grov usandhed, og jeg skal ulejligle med nogle datoer. For det første skal jeg minde om, at Schengenaftalen oprindeligt er indgået mellem fem EU-medlemmer i 1985, og siden da har dens hensigt og dens indhold været kendt, og debatten har været åben.

I den nyeste tid, nemlig den 23. oktober 1996, var der her i Folketinget en lang forespørgselsdebat om Schengen; den 19. november 1996 kom en redegørelse fra justitsministeren om indholdet af Schengen; den 10. december 1996 havde vi en udførlig debat om redegørelsen; den 10. april 1997 fremsattes lovforslaget om Danmarks tilslutning til Schengen, som kom til første behandling den 17. april 1997, anden behandling den 22. maj 1997 og tredje behandling den 30. maj 1997, og så kom der endda den 2. december 1997 på ny en lang debat, foranlediget af en forespørgsel om netop Schengen. Disse debatter fylder i Folketingstidende i alt 169 fulde sider – plus hvad redegørelsen fylder, plus, som fru Dorte Bennedsen nævnte, 40 § 20 spørgsmål og diverse samråd med ministeren i udvalget.

Hvis nogen herefter kan sige, som det altså er blevet påstået, at der er lusket noget gennem

Folketinget, er det altså totalt i strid med sandheden. Men det er da rigtigt, som også flere har nævnt i dag, at statsministeren kom til – det kalder jeg det – i de sidste dage før Amsterdamafstemningen at sige, at der har måske ikke været debat nok, så vi kan da godt tage en ny. Det var nok ikke særlig velgennemtænkt, men det var nok for at redde et par ekstra jastemmer, og det skal man sandelig ikke høre noget ondt for fra vor side.

Men nu laver de, der har bragt beskyldningen mod Folketinget frem, det altså om til, at det, man manglede, var den folkelige debat. Jamen det er da også skrækeligt, at dette folk ikke vil diskutere. Nu var der så meget fremme om det og så mange lejligheder og så store muligheder for at få al information, men befolkningen – denne slemme befolkning – ville altså ikke diskutere.

Vi lever heldigvis i et land, hvor man ikke kan fremstille tilhørere eller debattører til en debat ved politiets hjælp, og hvor man ikke kan tvinge nogen til at skrive artikler, kronikker og læserbreve osv. osv. Og tro mig, venner: Heller ikke efter debatten her i dag kommer der nogen folkelig debat. Befolkningen er nemlig tilfreds med, hvad dens tillidsmænd, som den selv har sat ind på stolene her, har besluttet i denne sag, og med den grundighed, der er blevet lagt for dagen.

Jeg tror, vi er oppe på fire forslag til vedtagelse, fremsat af det kendte EU-specialparlament bestående af den yderste højrefløj, den yderste venstrefløj og hr. Frank Dahlgaard – tillykke, tillykke med alliancen. Hvis jeg var konservativ, ville jeg græmmes! Men når de er nedstemt, og det bliver de med fynd og klem, er den debat slut igen. Tro mig – read my lips – sådan bliver det! Man skal ellers være forsigtig med at spå.

Afslutningsvis skal jeg kun nævne det, som har været den røde tråd i dag i indlæggene fra dem, der er imod EU, dem, der er imod Amsterdamtraktaten, og dem, der er imod Schengenaftalen. De ynder at fremstille det, som om de er bedre danskere og mere danske end alle vi andre, det store flertal her i Tinget, som altså kan gå ind for disse ting, men det stemmer ikke! De vil noget andet, og det skal de have lov til at kæmpe for, men de skal ikke luske igennem nogen steder, at de er bedre danskere og mere danske end vi andre!

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu skal man jo ikke lade sig provokere alt for meget af hr. Arne Melchior, for så kunne debatten da virkelig blive afsporet. Men jeg vil da godt beklage og ærgre mig lidt over, at vi ikke kan få en diskussion med CD om substansen i Schengenkonventionen, men at CD melder sig helt ud af den debat og siger, at man kun vil diskutere procedure under denne forespørgselsdebat, og at man kun er medforespørger, fordi det ser pænt ud på papiret, og når alle andre vil, kan CD såmænd også godt være med. Det ærgrer mig, for der er mange spørgsmål, jeg godt kunne tænke mig at stille hr. Arne Melchior om substansen, men det kan vi jo kun tage til efterretning.

Og så kun lige en kommentar til, at hr. Arne Melchior siger, at befolkningen jo er tilfreds, og derfor kommer der ikke nogen folkelig debat. Det er jo ikke det, undersøgelserne viser. De undersøgelser, der er lavet specielt om Schengenkonventionen og grænseproblematikken, har jo samstemmende vist – i hvert fald som jeg har fortolket dem, men hvis der er nogen, der kan lægge andre tal på bordet, vil jeg gerne se dem – at et meget stort flertal af den danske befolkning vender sig imod det, Folketinget gør på dette punkt.

Og netop det er jo også en af grundene til, at man brugte så meget krudt fra jasiden i Amsterdamkampagnen på at fortælle folk, at Schengen slet ikke havde noget at gøre med afstemningen. Det var virkelig sejt at få det ind som tema for jasiden. Man sagde, at det slet ikke havde noget med sagen at gøre, men man ville ikke diskutere det, fordi man vidste, at her var der måske et punkt, hvor befolkningen ville vende sig imod Amsterdamtrakten og stemme nej.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg blev noget utilfreds med hr. Arne Melchior, for hr. Arne Melchior er et af de mennesker her i Folketinget, hvem flygtningesituationen ligger mest på sinde, og derfor undrer det mig, at hr. Arne Melchior kunne komme med den tale.

Sagen er jo den, at da justitsminister Bjørn Westh havde underskrevet Schengenkonventionen, valgte regeringen kun at give meget kort tid til at implementere Schengenkonventionen i udlændingelovgivningen. Der var så kort tid, at de organisationer, der i øvrigt arbejder ihærdigt

med flygtningespørgsmål, ikke havde mulighed for at komme med nogle fornuftige og velargumenterede reaktioner.

Når man står over for at skulle implementere en konvention, der er så kompliceret som Schengen, har man flere valgmuligheder, og man havde rent faktisk fra Indenrigsministeriets side truffet nogle valg, som organisationerne på flygtningeområdet fandt var forkerte. Men på det tidspunkt havde de ikke nogen mulighed for at få tingene ændret.

Endelig synes jeg simpelt hen, at det er for dårligt, at hr. Arne Melchior ikke selv har taget stilling til det forslag til vedtagelse, SF har fremsat, for det er rent faktisk et fremadrettet forslag, og jeg synes ikke, den afvisning var rimelig.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Man kan vist roligt sige om hr. Melchior, at han er en sammensat personlighed.

Jeg har meget dyb respekt for hr. Melchior på grund af hans holdninger til bl.a. flygtninge og indvandrere og hans dybe respekt for etniske minoriteter, som efter min mening er en lakmusprøve på demokratisk forståelse. Der tager jeg hatten af for hr. Melchior. Men så er det jo desto mere mærkeligt at opleve hr. Melchior her i dag udvise en total mangel på forståelse af den demokratiske proces, når vi diskuterer Schengen og EU.

Hr. Melchior mener at vide, at befolkningen er fuldstændig tilfreds med, hvad dens tillidsmænd her på Tinge har vedtaget om det spørgsmål. Hr. Thulesen Dahl har allerede været inde på, at opinionsundersøgelserne nærmest viser det modsatte, men så mener hr. Melchior, at debatten simpelt hen er slut nu, og det synes jeg godt nok er et overraskende og lidet demokratisk synspunkt. Men jeg kan gøre hr. Melchior opmærksom på, at f.eks. i Norge er debatten faktisk først for alvor ved at begynde nu. Her er man gået i gang og har nedsat en kommission til at undersøge, om Amsterdamtraktanten strider mod den norske grundlov, og der forestår en lang politisk kamp om Norges eventuelle tilslutning.

Debatten vil selvfølgelig også fortsætte her i Danmark, både i og uden for Folketinget; det løfte kan jeg give hr. Melchior. Men om hr. Melchior så vil deltage i debatten, bliver jo hans frie valg.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Det er vel efterhånden velkendt, at hr. Arne Melchior mener, at en god europæer og en god dansker er én, der ukritisk siger ja til alt, hvad der kommer fra Bruxelles, og at de, der sætter spørgsmålstegn ved noget, er imod EU, vil ud af det hele og er negative, efter hr. Melchiors opfattelse er sådan nogle underlige nogen. Men sådan er det jo ikke. Tingene er mere komplicerede og sammensatte og ikke kun sorte og hvide, og vi er faktisk nogle – heriblandt jeg selv – som er varme tilhængere af det europæiske samarbejde, men ikke bare siger ja til hvad som helst.

Fordi vi har haft en lang række forespørgselsdebatter og samråd og spørgsmål i Folketinget om Schengen, er det jo ikke ensbetydende med, at vi har fået belyst konsekvenserne af Schengensamarbejdet tilfredsstillende. Jeg synes, og andre med mig, at den desværre alt for korte debat, der var før folkeafstemningen, viste – blandt andet fordi grænsepolitiet påpegede en række problemer – at der er konsekvenser af grænsekontrollens bortfald, for nu at tage den del af Schengensamarbejdet, som vi ikke aner noget om. Det drejer sig også om den veterinære kontrol, det drejer sig om baglandspatruljernes effektivitet uden en grænsekontrol, det drejer sig om svindel med dagpenge, det drejer sig om kontrol med køre- og hviletidsbestemmelser for langturschauffører, og det drejer sig om en lang række andre ting. Når hr. Arne Melchior bare ser bort fra de ting, er det jo i virkeligheden en ret nedladende holdning over for de signaler, der kommer fra de dygtige betjente i vores grænsekontrol.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Tak for bemærkningerne.

Hr. Thulesen Dahl syntes ikke, man skulle lade sig provokere, men det gjorde han altså alligevel, og det må han jo selv om; det står ham jo frit for. Men jeg afsporer sandelig ikke debatten mere end nogen anden, og jeg siger min mening med samme ret, som hr. Thulesen Dahl siger sin.

Jeg vil ikke diskutere substansen i dag, for det har CD gjort ved seks tidligere lejligheder her i salen og masser af steder ude i landet, i artikler og ved møder, etc. etc. Det har vi gjort, og der foreligger ikke noget nyt siden sidst, og

derfor er der ikke noget at tage stilling til. Vores stilling er helt klar.

At forveksle, som også hr. Frank Dahlgaard gjorde, meningsmålinger med undersøgelser giver overhovedet ikke for fem flade øre mening. De klogeste i den slags undersøgelser er dem, der siger: ved ikke. Masser af dem, der siger enten ja eller nej, ved jo ikke, hvad det drejer sig om, og hvor skulle de også vide det fra? Det har de for øvrigt heller ingen pligt til. Men det er altså en kendsgerning, at folk ikke har villet diskutere, skønt der har været spaltepads i kilometervis og møder i massevis til rådighed.

Fru Anne Baastrup siger, at der ikke har været tid nok til at reagere for en række organisationer. Hvis man var vågen i 1985 og i de debatter, der er fulgt periodevis siden da, har der i hvert fald været tid, fra regeringens redogørelse kom den 19. november 1996, og til træbehandling herinde den 30. maj 1997. Det er altså godt og vel et halvt år, og det må være nok.

At tage stilling til forslaget til vedtagelse – det er helt klart. Vi stemmer ethvert forslag til vedtagelse i det spørgsmål ned, for de vedtagelsestekster, jeg har set, indeholder ikke noget nyt. Vi står ved den vedtagelse, som Folketinget med 80 pct.s flertal har besluttet i fjor, og sådan skal det forblive.

Hr. Keld Albrechtsen taler om den demokratiske proces og også om opinionsundersøgelser. Dem giver jeg altså ikke fem flade øre for. De er mere vildledende end vejledende, og det tror jeg også hr. Keld Albrechtsen ved andre lejligheder godt vil give mig ret i.

I øvrigt – det er også til hr. Keld Albrechtsen – siger jeg ikke, at debatten må være slut. Det må enhver da selv om. Ethvert menneske, enhver borger, ethvert parti, enhver mødearrangør, enhver læserbrevsskribent må da selv om, hvorvidt debatten er slut. Jeg har ikke ønsket låg på debatten, men jeg vil bare ikke deltage i en debat, som der ikke foreligger noget nyt i.

Så skal jeg sige til hr. Frank Dahlgaard: Det er helt misforstået, at CD eller undertegnede siger ja til alt fra Bruxelles. Vi har meget kritiske bemærkninger. Vi er meget overbeviste europæere, og vi er uenige i, at hr. Frank Dahlgaards vedtagelsestekst indeholder nogen relevans, og derfor stemmer vi den også ned, men derfra og til at slutte, at vi siger ja til alt, hvad

der kommer fra Bruxelles, har intet som helst på sig.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Mit mål med den her debat i dag er rent faktisk at aflive nogle myter, og en af myterne, som de, der anbefalede et ja til Schengen og hurtigt gennemførte lovgivningen, skabte, var, at forberedelsen var grundig. Det var den ikke.

Hr. Arne Melchior siger, at vi fik en redegørelse. Yes, men hovedproblemet var den implementering, der skete i udlændingelovgivningen, hvor man traf nogle valg, som Dansk Flygtningehjælp, Centret for Menneskerettigheder og andre i den grad kritiserede. Der er simpelt hen en milevid forskel på, om man får en redegørelse for, hvad Schengenkonventionen indeholder – vi kunne jo også selv læse Schengenkonventionen – og så til det valg, regeringen træffer om, hvordan udlændingelovgivningen skal ændres.

Og så endnu en gang: Hvilke konkrete problemer har hr. Arne Melchior med, at vi ønsker størst mulig åbenhed om beslutninger, der træffes inden for Schengensamarbejdet, at vi vil arbejde for størst mulig indsigt i regelgrundlaget, at vi vil forbedre forberedelsesarbejdet op til Schengeneksekutivkomiteerne, og at vi vil skabe en eller anden form for interparlamentarisk kontroludvalg?

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det har jeg ingen problemer med, men jeg vil heller ikke vedtage, at det i dag er fredag.

Det, som fru Bastrup siger i sit forslag til vedtagelse, har ministeren givet tilsagn om, også i sin tale i dag. Så vidt jeg husker, sluttede talen netop med det. Jo, det gør den, jeg skal komme og vise det, for jeg har nedskrevet det ordret, og jeg skal straks komme og vise fru Bastrup det. Det har ministeren givet tilsagn om tidligere.

Implementeringen er da ikke afsluttet. Selvfølgelig skal processen følges, selvfølgelig skal vi lære af de erfaringer, vi får, efterhånden som det træder i kraft, og så rette fejl, der eventuelt måtte forekomme, gøre yderligere forbedringer, men der er ikke skygge af basis for denne debat, og der er ikke skygge af basis for at vedtage, at fru Bastrup hedder det, hun hedder, og at jeg hedder det, som jeg nu engang hedder.

Sådan nogle selvfølgeligheder skal vi ikke bruge timevis på her i Folketinget. Det er jo ikke, fordi presseløgen og tilhørerlogerne er fulde, men de, der alligevel måtte lytte over program 4, vil nok sige, at det er tomgang, tomgang, tomgang.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det ordførerrækken, fru Elisabeth Arnold.

Elisabeth Arnold (RV):

Ja, og jeg hedder Elisabeth Arnold, og det er fredag.

I dag er en af de dage, hvor jeg faktisk glad for, at hr. Arne Melchior tog en tårn til i Folketinget og besluttede at genopstille ved det valg, vi havde her i marts 1998.

Jeg har sjældent hørt så spændende, engagerede og velformulerede indlæg som dem, hr. Arne Melchior har holdt fra Folketingets talerstol i dag. Jeg ved godt, hr. Arne Melchior tidligere på dagen roste fru Birthe Rønn Hornbech for hendes indlæg. Det er ikke et forsøg på at overgå denne roseklub, men jeg må faktisk sige, at i dag bekræftes det, som jeg ofte tidligere har bemærket: Når hr. Arne Melchior er god, er han rigtig god. Engagement er jo ikke nogen dårlig drivkraft for at holde gode politiske taler, så derfor synes jeg, hr. Arne Melchior skal have det med hjem til weekenden, at det faktisk var nogle rigtig gode taler, hr. Melchior holdt.

Det er jo fuldstændig rigtigt: Der er intet nyt. Det er fredag i dag, og vi holder vores syvende eller ottende forespørgselsdebat om Schengen-aftalen inden for ret kort tid. Det er helt fint, at vi bliver ved med at holde disse debatter, og jeg synes også, at jeg som repræsentant for Det Radikale Venstre vil sige: Ja, lad os dog fortsætte, og lad os fortsætte med mindst en eller to gange om året fremover at have Schengensamarbejdet til debat. Lad os se det efter i sømme, lad os gennemgå, hvor langt vi er nu, hvordan det går med de lande, der tidligere er blevet medlemmer, og se på deres erfaringer med, hvordan samarbejdet fungerer.

Det er jo faktisk sådan, at Schengensamarbejdet allerede i adskillige år har fungeret mellem de lande, der tidligt tilsluttede sig samarbejdet, og der har været holdt konferencer, hvor de pågældende lande har fortalt om, hvordan det er gået for dem, hvad de har erfaret med samarbejdet.

En af de ting, der er erfaret for Østrig, var, at de opdagede, at antallet af opdagelser af stjålne

biler, så vidt jeg husker ved den tysk-østrigske grænse, faldt drastisk. Til gengæld steg antallet af opdagelser af stjålne biler ved den tjekkisk-østrigske grænse. Så der blev altså flyttet et problem. Man fandt stadig væk en stor del stjålne biler, men man fandt dem bare et andet sted.

Meget tyder på, at Schengenaftalen ikke er uforenelig med et ganske udmærket opklaringsarbejde på grænseoverskridende kriminalitet. Formålet med Schengenaftalen er, det indrømmer jeg gerne, tilsat et stænk ideologi, nemlig at have et stort område, hvor der er fri passage over grænserne, og det går vi ind for. Det synes vi er fint, men vi vil også gerne have bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet, og det forhindrer Schengenaftalen ikke. Schengenaftalen er jo indrettet sådan, at den også fremmer politisamarbejdet om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet.

En ting, jeg gerne vil fremhæve, og som ikke har været så forfærdelig meget diskuteret i dag, er den parlamentariske kontrol af Schengensamarbejdet, den, om jeg så må sige, løbende parlamentariske kontrol. Eftersom det ikke er et egentligt EU-samarbejde, men et mellemstatsligt samarbejde, er det meget forskelligt, hvordan landene kontrollerer, hvordan Schengensamarbejdet fungerer. I Holland underretter man f.eks. parlamentet, inden der træffes beslutninger i Eksekutivkomiteen, i Tyskland underrettes parlamentet, efter at beslutninger er blevet truffet, og i Frankrig er der et fast parlamentsudvalg, som fører kontrol med beslutningerne, i Østrig er der ingen retningslinjer for bestemmelse for behandling af Schengensager osv. osv.

I Danmark har vi indført en fast praksis, hvor Folketingets Europaudvalg har en diskussion med justitsministeren før hvert møde i Schengens Eksekutivkomité. Jeg synes, det er en udmærket idé at tage sådan noget op et par gange om året og sige: Hvordan fungerer det her, hvordan gør de andre lande det, og også at have kontakt med de andre landes parlamenter for at høre, hvordan de udøver den parlamentariske kontrol med det, der sker i Schengenområdet.

Jeg synes ikke, der er nogen grund til at blive ved med at diskutere, hvor hurtigt eller hvor langsom debatten var i 1996, og hvorfor det gik, som det gjorde: at et stort flertal i dette Folketing vedtog, at man skulle deltage i dette samarbejde. Jeg synes, der er al mulig grund til, at

alle kræfter, som har demokratiet kært i dette Folketing, forenes om fortsat at sørge for at holde demokratisk kontrol med, hvordan Schengensamarbejdet fungerer, hvordan registrene opbygges, hvordan de kontrolleres, og hvordan hele trafikken i det hele taget følges.

Derfor synes jeg, det ville være rigtigt her at sige: Jovist, vi er medlem af Schengensamarbejdet, og vi er det med et stort flertal her i Folketinget. Det skal ikke forhindre os i fortsat at debattere, hvordan det udvikler sig, men lad os blive fri for stadig væk at debattere, hvorfor vi overhovedet er blevet medlemmer. Vi er medlemmer, et stort flertal i Folketinget har besluttet det, så lad os fortsætte, og lad os holde liv i debatten om den demokratiske kontrol af Schengensamarbejdet. Det fortjener det da.

Det Radikale Venstre stemmer for det af fru Dorte Bennedsens fremsatte forslag til vedtagelse og imod de øvrige.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes godt nok, det i stigende grad er synd for fru Elisabeth Arnold og hr. Arne Melchior og andre, at de er blevet tvunget til at rejse denne debat, men jeg vil egentlig godt spørge fru Elisabeth Arnold som repræsentant for et regeringsparti, hvorfor man egentlig kom og bad os om at være med til at rejse denne debat. Det kan man egentlig godt komme til at undre sig over efter de taler, der er blevet holdt.

Vi må konstatere nu, at de, der har taget initiativ til debatten, finder, at den er dybt overflødig og slet ikke burde have været holdt. Det er lidt mærkeligt, men man kan måske forklare det.

Vi andre, som blev indbudt til at være medforespørgere, synes, det er en vigtig debat. Vi vil gerne deltage i den. Vi synes også, at den har været væsentlig og der er kommet væsentlige spørgsmål frem.

Men lad os nu høre, hvorfor man har rejst denne debat, det har egentlig givet anledning til undren.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil bare give fru Elisabeth Arnold mulighed for at meddele, hvad det er for et forslag til vedtagelse, Det Radikale Venstre støtter under dagens debat. Det kunne om ikke andet være spændende at høre, hvad det egentlig var, som en del af forslagsstillerne til debatten syntes

debatten skulle ende med, for man har åbenbart arbejdet med et forslag til vedtagelse, som man så har valgt ikke at komme med.

Det er måske, fordi man er enig om, at debatten er inderlig overflødig – den debat, man i øvrigt selv har været med til at rejse, og som fru Dorte Bennedsen i øvrigt i sit første indlæg meddelte, at hun var initiativtager til, og at hun havde skrevet rundt til ordførerne osv. Det undrer mig såre.

Det er en understregning af, og det beklager jeg over for fru Elisabeth Arnold, at processen ikke fortsætter med den her kulegravning, som vi kunne tænke os. Det er i virkeligheden en stopklods, og det er alene en udmøntning af et løfte, så man ikke efterfølgende kan angribes fra vores side for, at man ikke ville leve op til det, statsministeren sagde i den afsluttende TV2-runde.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg mener faktisk ikke, at jeg sagde, at det var en overflødig debat. Jeg sagde, at vi skulle fortsætte med at have debatten en til to gange om året for at følge Schengensamarbejdets udvikling, og det synes jeg faktisk var en udmærket strømpil for det fremtidige samarbejde.

Grunden til, at det Det Radikale Venstre er medforespørger til denne debat, er, at jeg også som aktiv politiker i kampagnen op til Amsterdamaftemningen gentagne gange blev spurgt, om jeg fortsat ville være med til at debattere Schengensamarbejdet i Folketinget, og naturligvis sagde jeg ja, og derfor har jeg også været med til at rejse forespørgslen i dag.

Om mængden af fremsatte forslag til vedtagelse vil jeg blot sige, at som sæd og skik er i dette Folketing, har næsten alle partier et par forslag til vedtagelse i baghånden, som de kan tage med, hvis det skulle blive nødvendigt, og det har jeg forholdt mig til. Der er ingen af de hidtil fremsatte forslag, jeg kan stemme for.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Keld Albrechtsen som ordfører.

Keld Albrechtsen (EL):

Efter Enhedslistens opfattelse står vi ikke ved afslutningen, men tværtimod ved begyndelsen til den egentlige grundlæggende demokratiske debat, som vi nødvendigvis må og skal have, om Danmark skal deltage eller ej i Schengensamarbejdet.

Schengenkonventionen blev tiltrådt af et flertal i Folketinget efter en hastebehandling, som ikke tillod, at de berørte parter kunne udarbejde fyldestgørende høringssvar. Der var simpelt hen ikke tid til det.

Der blev givet forkerte oplysninger til Folketinget, som lå til grund for vedtagelsen, f.eks. justitsministerens påstand i Folketinget om, at der ikke var skæg og blå briller i Schengensamarbejdet, i SIRENE. Det viste sig jo at være en forkert påstand. Det var der; der var efterretningsevne i det.

Der forelå en særdeles kritisk rapport fra den fælles tilsynsmyndighed, som aldrig nåede frem til Folketinget, mens man behandlede lovforslaget. Denne rapport, som dokumenterede overordentlig kritisable forhold med hensyn til mangler i registersikkerheden, fik Folketinget ikke noget at vide om, før beslutningen blev truffet.

Man påstod, at alt var åbent. Ikke desto mindre tog man beslutning på grundlag af, at en meget omfattende del af de samlede Schengenregler, nemlig SIRENE-manualen, var hemmeligstemplet, og at kun et mindretal af Folketingets medlemmer under fortrolighed havde fået adgang til at læse disse ting. Et flertal af Folketingets medlemmer havde ikke adgang til det.

Således var beslutningsprocessen. Det kan man ikke komme uden om, og derfor vil Enhedslisten fastholde det synspunkt, at den danske tiltrædelse af Schengenkonventionen ikke er sket på et demokratisk acceptabelt grundlag, men tværtimod er blevet hastet igennem på et usagligt grundlag, og det er så dér, hvor debatten om fremtiden må starte.

Derfor er Enhedslisten naturligvis tilhænger af de tanker, som kommer frem i dag, om, at vi skal have et nærmere og grundigere udredningsarbejde med høringer og inddragelse af eksperter med hensyn til belysning af alle de konsekvenser, som Schengensamarbejdet vil få for os.

Vi mener også, og det må være et mål, som vi må stille for det fremtidige arbejde, men som vi godt ved, at der er et massivt flertal i Folketinget, der for tiden er imod, nemlig at få en folkeafstemning om Danmarks tilslutning til dette Schengensamarbejde.

Vi vil derfor naturligvis også stemme for det forslag til vedtagelse, der er fremsat om en folkeafstemning.

Vi mener, at der er tale om suverænitetsoverdragelse, og at der ikke er sket en behandling

efter grundlovens regler, da man vedtog dette her. Derfor mener vi, at vi har krav på en folkeafstemning.

I de kommende måneder vil vi i folketingsarbejdet især koncentrere os om alle de uløste registersikkerhedsproblemer, der er, og det er også baggrunden for, at vi har fremsat det forslag til vedtagelse, som vi har.

Nu er der i den seneste rapport blevet påpeget disse overtrædelser af sletningsreglerne, som jeg har været inde på i spørgsmål til justitsministeren her i dag. Der er også spørgsmålet om den manglende logning, altså manglende registrering af, hvem der kan gå ind og trække oplysninger ud af SIS-registret. Det har endda været så grotesk en overgang, at franskmændene – franskmændene, som driver det centrale SIS-register – meddelte, at systemet er så elendigt edb-teknisk, at det slet ikke engang kunne lade sig gøre at indføre logning i apparaturet. Nu har man så vistnok fået indført en lille smule logning, men det er jo langtfra tilfredsstillende. Vi oplevede også, hvordan fortlørlige oplysninger, der var trukket ud af Schengen Information System, pludselig befandt sig i en stor udskrift på en banegård i Gent, hvor en embedsmand havde efterladt disse udskrifter på en bænk.

Vi står altså kort og godt i en situation, hvor registersikkerheden omkring det her er så dårlig, at vi simpelt hen ikke mener det er forsvarligt, at Danmark tilslutter sig dette Schengen Information System på det grundlag, som nu foreligger. Uanset om man så i øvrigt er for eller imod Schengenaf-talen som helhed, vil vi altså appellere til et flertal i Folketinget om, at danske politimyndigheder ikke skal tilsluttes dette system, så længe registersikkerheden befinder sig på så rystende lavt et niveau, som det er tilfældet i dag, og ministeren måtte jo også til sidst – hårdt presset – gå herop på talerstolen og erkende, at der altså var stærkt kritisable forhold i det.

Derfor håber jeg selvfølgelig på, at man vil være med til at vedtage Enhedslistens forslag.

Tom Behnke (FP):

Jeg vil gerne have lov til som indledning at takke ministeren for den historiske redegørelse om Schengensamarbejdet og hvad der er sket indtil dato, men da vi i Fremskridtspartiet tilsluttede os, at vi skulle have en forespørgselsdebat i dag om Schengensamarbejdet, havde jeg nu håbet på, at ministeren ville løfte sløret for, hvad der

skal ske i fremtiden. Det historiske er et faktum, kendsgerninger, som der nok ikke er meget at gøre ved, men det fremtidige, nemlig hvad der skal ske i morgen, om en måned, om et år, ville det være interessant at vide, og det synes jeg at justitsministeren krøb fuldstændig uden om. Vi ved egentlig ikke, hvad det er, der kommer til at ske i fremtiden med Schengensamarbejdet, og det er lidt kedeligt, for det var jo i virkeligheden det, der kunne være det vigtigste formål med at have en forespørgselsdebat her i dag.

Jeg vil også gerne kvittere for, at justitsministeren var så åben og ærlig i sin besvarelse, at ministeren understregede, at effektiv kontrol ved de ydre grænser og en koordineret, styrket indsats mod den grænseoverskridende kriminalitet internt blandt Schengenlandene var hele forudsætningen for, at man kunne fjerne den systematiske personkontrol ved de indre grænser, så vi får åbne grænser.

Der hører vi så ganske klart og tydeligt, at det med de åbne grænser har været sådan noget ideologisk noget, man ville gennemføre, vel vidende at det kunne give en række problemer, så man var nødt til at iværksætte en række andre foranstaltninger, for at det kunne lade sig gøre.

De andre foranstaltninger, altså at vi får en mere effektiv kontrol ved de ydre grænser, at vi får en styrket koordineret indsats mod den grænseoverskridende kriminalitet, er elementer i Schengensamarbejdet, som vi i Fremskridtspartiet er 100 pct. enige i, men vi kan bare ikke se, hvorfor man så samtidig skal fjerne grænsekontrollen ved de indre grænser. Vi kan ikke se, hvorfor Danmark skal åbne sine grænser, for at man kan gennemføre det her forbedrede samarbejde.

Justitsministeren sagde også, og det var en anden meget klar udtalelse fra justitsministeren, som vi er glade for i Fremskridtspartiet, og som jeg synes mange bør være opmærksom på, at i forhold til det overnationale samarbejde i Schengen bliver det sådan, at Danmark fremover får 6 måneder til at indrette sig efter, hvad de andre har bestemt sig for, og hvis ikke Danmark gør det, vil de andre lande træffe passende foranstaltninger.

Med andre ord er vi nu bragt i en situation, hvor de andre lande bestemmer, hvad der skal ske, uden at vi i Danmark har nogen indflydelse på det. Efterfølgende har vi så 6 måneder til bare at klappe hælene sammen og sige javel og gøre, som de andre har besluttet. Det er proble-

matisk, og det vil jeg vende tilbage til lidt senere.

Til det, at i hvert fald mange hidtil har brøstet sig af, at de danske forbehold var meget, meget vigtige, vil jeg sige, at de danske forbehold reelt er uden den store betydning, bortset fra den, jeg nævnte, nemlig at de andre lande kan træffe beslutninger, uden at vi i Danmark har nogen indflydelse på det, men blot skal følge trop, når beslutningerne er truffet.

Jeg har også et konkret spørgsmål til justitsministeren, som jeg håber ministeren vil svare på: Under valgkampen op til afstemningen sagde både statsministeren og udenrigsministeren og understregede det flere gange, at Danmark til enhver tid kunne melde sig ud af Schengensamarbejdet, selv om man nu altså havde sagt ja til Amsterdamtraktaten. Jeg ville gerne have, om justitsministeren ville bekræfte, at det fortsat er gældende, at Danmark til enhver tid kan melde sig ud af Schengensamarbejdet, sådan som både statsministeren og udenrigsministeren sagde under valgkampen. Jeg tvivler på det, men jeg vil gerne høre justitsministerens besvarelse af det spørgsmål.

I Fremskridtspartiet har vi den opfattelse, at samarbejdet i Schengen er en rigtig god idé, og det støtter vi 100 pct. Det, vi er imod ved denne Schengenkonvention, er, at man samtidig åbner de indre grænser og dermed de danske grænser, men vi må være så realistiske at sige: Folketinget har med et stort flertal vedtaget, at vi skal være med i Schengensamarbejdet. Fremskridtspartiet stemte imod. Befolkningen har med et knebent flertal sagt ja til Amsterdamtraktaten, selv om vi i Fremskridtspartiet anbefalede, at man sagde nej. Vi er nødt til at acceptere, at sådan er virkeligheden og forholde os til den. Vi er i Fremskridtspartiet fortsat imod åbne grænser, og vi vil derfor meget nøje følge udviklingen på det her område.

Justitsministeren sagde i sin besvarelse, at når der er nogle særlige grunde, der gør sig gældende, vil Danmark kunne genetablere den systematiske personkontrol ved de indre grænser. Jeg ville gerne have, om ministeren kunne uddybe, hvad det er for særlige forhold, der skal til, og hvor meget der skal til, for at vi kan genetablere den systematiske personkontrol ved de danske grænser.

I Fremskridtspartiet er vi fortsat skeptiske over for de forhold, der er i Schengen Information System, SIS. Vi mener, at kontrollen med systemet er for svag, og derfor vil vi meget nøje

følge, om kontrollen ikke kunne blive noget bedre.

Problemerne med at ophæve kontrollen ved de indre grænser er jo, som det er blevet sagt af hr. Frank Dahlgaard, der har fremsat et forslag til vedtagelse, som vi i Fremskridtspartiet støtter, at den veterinære kontrol forsvinder, kontrollen med farligt affald forsvinder, at svindel med dagpenge vil det ikke længere kunne lade sig gøre at holde hånd i hanke med, og den præventive effekt af, at man har en grænsekontrol, forsvinder også.

Som sagt er vi i Fremskridtspartiet stadig væk skeptiske. Vi vil støtte forslaget til vedtagelse fra hr. Frank Dahlgaard, og hvis det kommer til afstemning, kan vi også støtte forslaget fra Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Hr. Tom Behnke nævner, at vi er sat i en situation, hvor vi er uden for indflydelse, såfremt de øvrige lande skal træffe passende foranstaltninger, hvis vi fra dansk side ikke ønsker at følge det, der bliver besluttet.

Det er vi jo netop på grund af forbeholdet, så det er altså en selvvalgt situation. Tror hr. Tom Behnke helt ærlig ikke, at de øvrige lande under alle omstændigheder ville træffe de her passende foranstaltninger, såfremt Danmark ikke vil tilslutte sig det, de øvrige lande beslutter sig for?

Så føler jeg trang til lige kort at nævne, at før den franske revolution i 1789 var der 20 grænsekontroller mellem Marseille og Lyon, og det forhindrede altså ikke en revolution. Grænsekontroller er ikke nogen garanti for hverken indre eller ydre sikkerhed.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det skal være meget kort. Jeg glemte blot i min ordførertale at oplyse, at Enhedslisten støtter det forslag til vedtagelse, SF har fremsat. Det vil vi også stemme for.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

For nu at gøre det helt klart: Vi har i Fremskridtspartiet den opfattelse, at så længe det er en betingelse for at være med i Schengensamarbejdet, at vi får åbne indre grænser, skal vi lade være med at være med i Schengensamarbejdet.

Men i og med at et flertal har bestemt sig for, at vi skal være med i det samarbejde, er det min opfattelse, at det vil være klogere, om det flertal også tog sig mod til, at vi var 100 pct. med i det samarbejde. Dermed siger jeg, at de forbehold, der foreligger, mener jeg er ødelæggende. Enten er man med, eller også er man ikke med. Vi har i Fremskridtspartiet den holdning, at vi ikke skal være med, men de, der gerne vil være med i det her samarbejde, burde være 100 pct. med.

Et andet element, som også gør sig gældende, når vi taler om at være med, men kun være delvis med, er jo hele det overnationale, der foregår i Schengensamarbejdet. Danmark er med til at finansiere alt det, der sker. Selv om vi ingen indflydelse har på, hvad det er der sker, er vi med til at finansiere det. Så både beslutningsmæssigt og økonomisk er det altså helt uforvarligt, som det foregår i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er blot for en ordens skyld, hvis proceduren tillader, at jeg lige fortæller, hvordan Dansk Folkeparti stiller sig til de forslag til vedtagelse, som jeg ikke forholdt mig til i mit ordførerindlæg.

Jeg sagde allerede da, at vi støttede hr. Frank Dahlgaards forslag, men vi kan faktisk støtte både det forslag til vedtagelse, der er fremsat af SF, og også det, der er fremsat af Enhedslisten.

Det vil sige, at vi kan stemme for alle de indtil nu fremsatte forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det passer jo ikke, når hr. Tom Behnke siger, at vi ikke har indflydelse på Schengensamarbejdet. Det har vi i allerhøjeste grad. Det er blot i den situation, at de andre, når vi har sagt nej til et forslag, skal træffe passende foranstaltninger, at det kan komme på tale, at vi måske mister en form for indflydelse.

Jeg er helt sikker på, at det vil ende i en form for forhandling om, hvad det så er for foranstaltninger, der skal træffes. Men vi har helt klart indflydelse på Schengensamarbejdet, og derfor er det også helt naturligt, at vi selvfølgelig er med til at finansiere det.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg vil gerne appellere til, at justitsministeren klargør, hvordan tingene hænger sammen. Har

jeg ikke ret i – og det er så et spørgsmål til justitsministeren – at når vi taler om det mellemstatslige samarbejde inden for Schengenkonventionen, er det sådan, at Danmark sidder med ved forhandlingsbordet, så Danmark har medindflydelse på, hvad det er der foregår, og vi kan trække i nødbremsen, men når vi taler om den del af Schengensamarbejdet, som er overstatsligt, har vi ikke noget at skulle have sagt? Så er vi ikke med ved forhandlingsbordet, men vi er nødt til at finansiere det, de andre finder på, og vi er nødt til inden for 6 måneder at følge det op, bøje nakken og gøre, som de andre har besluttet, uden at vi har været med til at træffe de pågældende beslutninger. Er det ikke korrekt, spørger jeg justitsministeren.

Jann Sjursen (KRF):

Jeg skal gøre det forholdsvis kort.

Til de debatter, der tidligere har været, kan jeg ikke tilføje meget nyt om Kristeligt Folkepartis holdning, men vil dog understrege endnu en gang, at vi er tilhængere af Schengensamarbejdet som det internationale samarbejde, det er, af at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet og illegal indvandring og forsøge på at skabe nogle fælles rammer for asylpolitikken.

Men jeg vil da også godt gentage mig selv endnu en gang og sige, at når det gælder selve ophævelsen af personkontrollen ved vore grænser, synes vi ikke, det er det mest vise ved Schengensamarbejdet.

Når vi alligevel ønsker, at Danmark fortsat er med i det, er det, fordi personkontrollen ved vore grænser altså ikke alene kan sikre, at vi kan bekæmpe kriminalitet, illegal indvandring osv. Det skal der en baglandspatrolje til, sådan som vi også har fået etableret. Vi må forstærke kampen ved de ydre grænser, som det er målet med Schengensamarbejdet.

Når det så gælder de retssikkerhedsmæssige aspekter ved Schengensamarbejdet, specielt SIS, kunne vi måske i virkeligheden i dag komme et skridt videre i hele den der debat, hvis vi kunne se lidt fordomsfrit også på det forslag til vedtagelse, specielt Socialistisk Folkeparti ved fru Anne Baastrup har fremsat.

Jeg synes faktisk, at vi her har et fremadrettet forslag til vedtagelse, som ikke bare roder rundt i fortiden, men som fastslår nogle ganske fornuftige ting, nemlig for det første størst mulig åbenhed om de beslutninger, der træffes inden for Schengensamarbejdet, for det andet størst mulig offentlig indsigt i regelgrundlaget for

Schengensamarbejdet, for det tredje inddragelse af organisationer og enkeltpersoner i Folketingets forberedelse til det arbejde, der sker i Schengeneksekutivkomitéen, og for det fjerde – og det er ikke mindst dér, jeg synes nyskabelsen i virkeligheden ligger – en opfordring til regeringen om at arbejde for, at der dannes et interparlamentarisk kontrolorgan.

Det synes vi faktisk er et ganske fornuftigt forslag, SF her fremsætter, og som jo i virkeligheden tager udgangspunkt i, at vi er med i Schengensamarbejdet, men at der er nogle ting inden for det samarbejde, der godt kan forbedres, og at især den parlamentariske kontrol kan forstærkes ved, at der oprettes et interparlamentarisk organ, sådan som det er foreslået.

Derfor vil vi fra Kristeligt Folkepartis side støtte dette forslag fra SF, hvorimod vi ikke kan støtte de andre forslag, der er fremsat af henholdsvis Enhedslisten, Dansk Folkeparti og hr. Frank Dahlggaard.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det er en bemærkning til hr. Jann Sjursen:

I slutningen af min ordførertale henviste jeg til, hvad justitsministeren sagde, da han sluttede sin redegørelse, og jeg har i mellemtiden fået lejlighed til at se efter, og jeg kan derfor citere, at ministeren sagde: »Jeg vil gøre mit til, at vi også fremover vil få en løbende og åben diskussion på dette område.

Endvidere sagde ministeren: »Derfor glæder jeg mig også over, at vi her i foråret har fået fastlagt nogle procedurer for, hvordan Folketingets Retsudvalg og Europaudvalget kan inddrages i Schengensamarbejdet. Retningslinjerne er samtidig et vigtigt skridt med henblik på Amsterdamtraktatens ikrafttræden og Danmarks indtræden i det praktiske Schengensamarbejde.«

Altså fuldt tilsagn fra regeringen om åbenhed, og det er der vel ikke nogen der har noget imod. Og de første tre pinde i SFs forslag til vedtagelse, som hr. Sjursen roste, siger det samme, som ministeren allerede har sagt her.

Den fjerde pind taler om interparlamentarisk samarbejde mellem Schengenlandene, men dér skal jeg erindre om, at Schengensamarbejdet altså er et bilateralt samarbejde og ikke et multilateralt samarbejde – overstatsligt samarbejde, burde jeg nok rettere have sagt – og at der derfor er al mulig anledning til at orientere hinan-

den om sine regler og sine erfaringer, og at det løbende vil foregå sådan.

Derfor må jeg altså fastholde over for hr. Sjursen, at med al respekt for, hvad forslaget indeholder, er der ikke noget nyt i det. Eller jeg vil sige, at det nye, der er, er ikke godt, og det gode, der er, er ikke nyt.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jamen hr. Arne Melchior nævnte jo selv til sidst, at der rent faktisk er noget nyt i det forslag, som er fremsat af fru Anne Baastrup på SF's vegne, nemlig at regeringen skal arbejde for, at der dannes et interparlamentarisk organ.

Hr. Arne Melchior og Centrum-Demokraterne kan så være uenig i, at det er en god idé at arbejde for dét, men det synes vi fra Kristeligt Folkepartis side kan være ganske udmærket, for selv om både justitsministeren og Folketinget selv både i Europaudvalget og Retsudvalget har lagt op til, at vi nationalt fra Folketingets side skal udøve en større og bedre parlamentarisk kontrol med det, der sker – og jeg anerkender fuldt ud det, som justitsministeren sagde – så kan vi altså godt parallelt med dét arbejde for, at man på interparlamentarisk plan søger at forbedre kontrollen med det, der sker inden for Schengensamarbejdet.

Så jeg vil bare understrege, at det er altså det nye i forslaget her, som jeg vil håbe at også hr. Arne Melchior vil kunne støtte – ud over de tre første pinde, som jo udtrykker noget, som vi også er enige om.

Så jeg kan ikke se så mange argumenter for, at hr. Arne Melchior ikke skulle kunne støtte det.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

I forlængelse af denne her debat vil jeg godt lige præcisere, at hverken pind et, to eller tre rent faktisk overholdes af justitsministeren i dag: Der er ikke noget forberedelsesudvalg med henblik på arbejdet i Schengeneksekutivkomitéen, og selv om der måtte være organisationer inddraget, er de under ingen omstændigheder inddraget på en sådan måde, at vi i Folketinget får noget som helst at vide. Desuden er der ikke åbenhed eller offentlighed om regelgrundlaget, og der er heller ikke i den grad, som jeg mener er nødvendig, offentlighed om de øvrige beslutningsprocesser.

Så det ville rent faktisk være en udvikling, hvis alle fire pinde blev vedtaget.

Dorte Bennedsen (S):

Jeg har ikke haft lejlighed til at kommentere de forslag til vedtagelse, der er fremsat, og jeg skal derfor sige, at ingen af de forslag, vi har set i dag, kan Socialdemokratiet stemme for.

Men jeg vil godt føje til, at det forslag, vi har mest sympati for, så udpræget er SF's, for deri ligger der nogle holdninger og nogle intentioner, som vi synes er rigtige. Men det har altså nogle pinde, som vi må sige at vi ikke kan støtte, for det er ikke ting, man beslutter i form af et forslag til vedtagelse; det er noget, hvor man må overveje, om det kan lade sig gøre eller det ikke kan lade sig gøre, f.eks. med hensyn til at inddrage enkeltpersoner osv.

Der er en række ting dér, som ikke er egnede til den form for beslutning, men jeg vil benytte anledningen til at kvittere for de gode intentioner, der ligger bag SF's forslag.

Frank Dahlgaard (KF):

Da det for 5-6 år siden var Maastrichttraktaten, der var fremme i EU-spørgsmålet, var den store sag jo Den Økonomiske og Monetære Union. Og det interessante dér er jo konsekvenserne af den, og jeg er ikke i tvivl om, at de er langt mere vidtgående, end det er kommet frem indtil nu, men det får vi jo at vide hen ad vejen, for det ser ud til, at den træder i kraft.

Da vi så denne gang har Amsterdamtraktaten, er det store enkeltnummer Schengen med afskaffelsen af grænsekontrollen og med politisamarbejdet, uanset om man på forhånd her i Folketinget er gået ind i det på et mellemstatsligt plan. Og også her ville det jo være fint, hvis man virkelig kendte konsekvenserne af det, man er gået ind i, men det er jeg bange for at man ikke gør.

Jeg synes, det fremgik af den korte debat forud for folkeafstemningen den 28. maj, at der ikke mindst var en række forhold med hensyn til grænsekontrollen, som ikke var kommet frem, og som, når den nu falder væk, giver en række problemer – som grænsekontrollen i realiteten løste – med hensyn til baglandspatruljens effektivitet, som er fin i øjeblikket, fordi baglandspatruljen netop spiller sammen med grænsekontrollen med hensyn til at afsløre svindel med dagpenge, der foregår ved, at man hæver dagpenge herhjemme, men arbejder i udlandet, med hensyn til det store spørgsmål

om den veterinære kontrol og risikoen for øget svinepest, med hensyn til kontrol af lastbilchaufførers køre- og hviletidsbestemmelser og med hensyn til konsekvenserne af øget østbandekriminalitet i Sønderjylland osv. osv.

Dér er der kommet ting frem, som man kan diskutere, men hvor vi ikke har fået belyst konsekvenserne, og dér kunne jeg jo have ønsket, at man var gået mere åbent og positivt ind det, end denne debat har givet udtryk for, og havde sagt: Jamen så lad os da få taget nogle initiativer – og det må naturligvis være fra regeringens og embedsapparatets side – der mere fyldestgørende end nu belyser de forskellige konsekvenser af, at man er gået ind i Schengensamarbejdet, at personkontrollen ved grænsen forsvinder, med det, som deraf følger, og af det øvrige politimæssige samarbejde omkring disse registre: SIS og det supplerende SIRENE-politisamarbejde. For her er jeg ligesom en række andre i Folketingssalen ikke tryk ved den kontrol, der er med disse registre og med de supplerende oplysninger i forbindelse med SIRENE.

Der har jo bl.a. på baggrund af Danmark Radios Polaroidredaktions udsendelser været en debat om disse forhold: om politisamarbejdet og om registersikkerheden – eller rettere sagt mangelen på den – og ikke mindst om mangelen på kontrol med det til SIS-systemet tilknyttede såkaldte SIRENE-politisamarbejde. Og dér er det jo kommet frem, at der har været en hemmelig arbejdsbog eller manual, eller hvad man nu kalder det; men jeg ved ikke, om den er hemmelig mere, for den er jo blevet afsløret, idet den er blevet lagt frem på Internettet.

Derfor vil jeg da spørge justitsministeren helt konkret: Hvad sker der nu med de journalister, som jeg synes traf den rigtige beslutning, nemlig at offentliggøre dele af SIRENE-håndbogen, som jo var fortrolig? For det er vel i strid med straffelovgivningen, så hvad sker der på det område?

Og så vil jeg spørge, om ministeren finder, at kontrollen med hele sikkerheden omkring det her system med hensyn til oplysninger, hvad enten de kører ind på det nationale eller det centrale SIS-registersystem, eller de kører som supplerende oplysninger med telefaxer og telefonsamtaler og andet, som jo også hurtigt kan blive så omfangsrigt, at det har en registerkarakter, om den kontrol er tilfredsstillende, eller

hvad man kan gøre fra dansk side for at få den til at være tilfredsstillende.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg er enig med de ordførere, der har udtrykt, at det har været en udmærket debat, og at der har været mange gode taler. Og jeg vil da også gerne benytte lejligheden til at takke en række af ordførerne for, at de har brugt tiden op til debatten i dag på at forberede nogle gode indlæg.

Men det er klart, at de, der i sin tid fra første færd har været modstandere af, at Danmark skulle tilslutte sig Schengenkonventionen, og også er modstandere af, at konventionen nu skal integreres i det europæiske samarbejde inden for EU, har brugt lejligheden til igen at stille en række spørgsmål i et forsøg på at problematisere den beslutning, som et meget stort flertal traf her i Folketinget for godt et år siden.

I modsætning til det udgangspunkt har vi, der stemte ja, ikke forsøgt at problematisere nej, og derfor vil jeg nu benytte lejligheden til lige at henlede opmærksomheden på, hvad der ville være sket, hvis Danmark havde valgt at stå uden for Schengensamarbejdet. For jeg synes også, nejsigerne skylder at fortælle befolkningen, hvad det er for nogle forhold, de så vil tilbyde den danske befolkning, og jo specielt i disse dage, hvor en del af befolkningen planlægger at køre i deres bil eller i bus ned over den dansk-tyske grænse.

Hvilke forhold ville nejsigerne tilbyde befolkningen i den situation? For i realiteten ville den dansk-tyske grænse pludselig skifte karakter og ikke være den venlige grænse, som mange af modstanderne har talt om op til den 28. maj. Og den ville skifte karakter, fordi tyskerne så skulle opfatte den dansk-tyske grænse som en ydre grænse, og så skulle de tyske myndigheder altså foretage systematisk personkontrol ved den dansk-tyske grænse.

Nu har vi i forbindelse med den positive bevidenhed, som åbningen af Storebæltsforbindelsen har været, oplevet, at det kan give kødannelse, når man skal igennem sådan et pas, men det er intet i forhold til, hvilke køer der i sommermånederne ville komme ved den dansk-tyske grænse: kilometerlange køer, fordi det danske politi og de tyske myndigheder dér skulle begynde at foretage systematisk personkontrol af de 40.000 køretøjer, der daglig passerer den dansk-tyske grænse.

Jeg tror, enhver kan se for sig, hvilken situation dét ville være. Og det er altså gennemsnittet, for i sommermånederne er det jo langt flere, og det vil sige, at enhver dansk familie, der ville køre til sit feriemål syd for den dansk-tyske grænse, kunne forvente at sidde dér og svede i flere timer – hvis det kan gøre det – for at komme videre mod rejsemålet. Det ville være de forhold, man ville få budt.

Og vi ville jo til sin tid skulle åbne den nye Øresundsforbindelse med at foretage personkontrol på den, fordi svenskerne ville se Danmark og den danske broforbindelse som en ydre grænse.

Det tror jeg ingen rigtig har fantasi til at forestille sig ville være noget, som nogen ville byde den danske befolkning.

Og den nordiske pasunion, som flere har bekymret sig for i dag, ville blive bragt i fare af gode grunde, fordi vi her får ydre grænser inden for det nordiske samarbejde. For man kan jo ikke forvente, at blot i kraft af, at Danmark siger nej til Schengensamarbejdet, skulle svenskerne, finnerne, nordmændene og islændingerne stoppe deres samarbejde og den proces, de har i gang i deres lande.

Så for dem, der af et ærligt hjerte er bekymrede for den nordiske pasunion i den nuværende situation, er det et spørgsmål om at sikre, at Danmark kan forblive i det samarbejde, for at vi kan have den pasfrihed og rejsefrihed i de nordiske lande, som vi nu også udvider med de naboer, vi har syd for os.

Hr. Søren Søndergaard var tidligere i debatten inde på, at den frie bevægelighed ikke er noget, der gælder alle, og jeg er derfor ked af, at hr. Søren Søndergaard har forladt salen, for jeg vil sige, at hr. Søren Søndergaard og hans parti burde være glade for Schengensamarbejdet netop på det område, for herigennem sikrer vi, at alle, der har et lovligt opholdsgrundlag i Danmark, nu kan rejse over grænserne, også de, der i dag ikke er danske statsborgere, men som har boet her i landet hele livet, og som måske er født her. For ellers vil den tyrkiske pige, der skal på rejse eller på lejrskoleophold i et land, hvor der er krav om visum for tyrkiske statsborgere, pludselig komme i den situation, at hun skal søge visum for at kunne rejse med sin klasse, og hun er altså født her i landet.

Det fjernes nu. Man har nu ret til at rejse. Også de, der har et lovligt opholdsgrundlag her i landet, også de, der har fået asyl her i landet, har ret til at rejse ud over grænserne. De er ikke

længere spærret inde i det enkeltland i Europa, der har givet dem opholdsgrundlag. Her burde Enhedslisten altså, som jo bryster sig af at være et humanistisk parti, slå sig for brystet og sige, at her har vi fået internationaliseret humanismen også, og det er godt.

Fru Birthe Rønn Hornbech havde mange gode betragtninger, specielt om, hvordan man som ansvarlig i regering og som justitsminister forvalter de samlede politiresourcer. For vi har jo ikke ubegrænsede ressourcer. Det er, som om hr. Frank Dahlggaard og andre, når de taler om grænsekontrol, taler med udgangspunkt i, at vi har totalt ubegrænsede ressourcer, når det drejer sig om politifolk. Det har vi ikke.

Derfor er jeg fuldstændig enig i det udgangspunkt, fru Birthe Rønn Hornbech var inde på, at vi naturligvis skal bruge vore politiresourcer så effektivt som overhovedet muligt. Og enhver vil vide, at det ikke er effektivt at have 80 politifolk til at sidde og lave bevidstløs paskontrol. Det, der er effektivt politiarbejde, er med baggrund i efterretninger, med baggrund i systematisk efterforskning at gå efter dem, der begår kriminalitet.

Vi har dygtigt uddannede politifolk, og vi har et politisamarbejde, der gør det muligt at lave den systematisering, hvor man altså lader borgere, som har fuldstændig legale rejsemål over grænserne, passere uden at skulle holde i opmarchkøer i flere timer for at passere en grænse, lader dem rejse frit, og bruger politiets ressourcer målrettet til at sætte ind over for dem, der passerer grænser med kriminalitetsformål eller for at beskytte sig for forhold, de har begået i et andet land.

Det er et godt udgangspunkt for debatten. Det er det, vi nu gennemfører med Danmarks tilslutning til Schengensamarbejdet. Det er det, vi nu styrker med den handlingsplan, jeg på regeringens vegne har lagt frem for, hvordan vi organiserer grænsekontrollen i det dansk-tyske grænseland, efter at Danmark er med i det praktiske Schengensamarbejde i år 2000.

Vi har været inde på de danske forbehold. De står, hvor de har stået, og skal der ændres på dem, er det noget, der kræver den danske befolknings tilslutning ved en dansk folkeafstemning.

Jeg skal sige til de forslag til vedtagelse, der er fremsat, at der er meget at hente af sympati også fra min side i forhold til det forslag, som SF har fremsat.

Til det første punkt, hvor man foreslår, at regeringen bør arbejde for størst mulig åbenhed om de beslutninger, der træffes inden for Schengensamarbejdet, kan jeg komme med den erklæring, at det er regeringens klare målsætning inden for såvel EU- som Schengensamarbejdet at arbejde for den størst mulige åbenhed.

Der er et meget lille antal beslutninger, som i dag træffes inden for Schengensamarbejdet i fortrolighed. Jeg er enig i det udgangspunkt, at vi selvfølgelig hele tiden skal sikre os, at hvis der skal være fortrolighed omkring beslutninger – det kan man ikke altid undgå; det kender vi også fra vores egen forvaltning og vores egen administration også her i Folketinget – må det være på baggrund af en nøje vurdering af nødvendigheden af fortroligheden. Med integrationen af Schengensamarbejdet i EU vil de beslutninger, der træffes inden for Schengensamarbejdet, blive omfattet af de almindelige regler om åbenhed i EU, og her er Amsterdamtraktaten jo også et udtryk for en udvidelse, når det drejer sig om åbenhed.

Det andet punkt siger, at regeringen bør arbejde for størst mulig offentlig indsigt i regelgrundlaget for Schengensamarbejdet.

Selve Schengenkonventionen er optrykt som bilag til det lovforslag, som blev fremsat her i Folketinget. Borgerne har blot ved enten at henvende sig i Folketingets sekretariat eller ved at kontakte Justitsministeriet kunnet få tilsendt en kopi af lovforslaget. Man har endda kunnet gå ind på Internettet, hvis man har adgang til det, og trække lovforslaget direkte hjem, hvor man har kunnet se hele konventionen og gøre sig bekendt med det reguleringsgrundlag, der nu vil være gældende.

Så der er offentlighed. Det er der allerede i dag, og det er der om det grundlag, vi nu arbejder på.

Til det tredje punkt, at regeringen bør sikre en bredere inddragelse af organisationer og enkeltpersoner som led i forberedelsen af møder i eksekutivkomiteen, kan jeg sige, at regeringen og Europaudvalget i maj måned er nået til enighed om at ændre proceduren for orientering af Europaudvalget forud for Schengenministermøder, som flere ordførere også har været inde på. Gennem disse ændringer etableres en procedure, der i vid udstrækning svarer til den ordning, vi har for EU-sager. Det betyder, at Europaudvalget og Retsudvalget får forelagt aktuelle notater om de sager, som forventes at komme op på ministermødet, ligesom

udvalgene vil modtage mundtlige redegørelser for møderne.

Når Danmark indtræder fuldt ud i Schengensamarbejdet, og når Amsterdamtraktaten træder i kraft, vil de nationale EU-procedurer fuldt ud finde anvendelse. Regeringen er til enhver tid villig til at indgå i dialog med Folketinget om behovet for ændringer af EU-proceduren. Så her er der også en klar imødekommelse af de behov, som SF har set.

Angående det fjerde punkt, at regeringen bør arbejde for, at der nedsættes et interparlamentarisk kontrolorgan inden for Schengensamarbejdet, kan jeg sige, at regeringen lægger stor vægt på, at Folketinget, og Folketinget som led i den parlamentariske kontrol, løbende holdes orienteret om regeringens deltagelse i Schengensamarbejdet. Som det er i dag, er Schengensamarbejdet et mellemstatsligt samarbejde, og derfor bør den parlamentariske kontrol også være en opgave for de nationale parlamenter.

Med Schengensamarbejdets integration i EU vil Europa-Parlamentet blive inddraget i samarbejdet. Det gælder både for de dele af Schengensamarbejdet, der vil blive placeret som en del af det fælleseuropæiske samarbejde, og for de dele, der placeres i det mellemstatslige samarbejde. Amsterdamtraktaten indebærer i øvrigt en styrkelse af Europa-Parlamentets rolle inden for det mellemstatslige samarbejde, ligesom de nationale parlamenter ud over at varetage den nationale parlamentariske kontrol vil blive inddraget gennem konferencen for organer med ansvar for EU-anliggender.

Integrationen betyder med andre ord, at den parlamentariske kontrol med Schengensamarbejdet styrkes, og der synes derfor ikke at være et reelt behov for at oprette en særlig interparlamentarisk konference eller organ, fordi vi allerede i kraft af indbygningen i EU-samarbejdet har en styrkelse, en kraftig styrkelse af den parlamentariske kontrol både her i landet og i EU.

Så det, der fører mig frem til at anbefale, at man stemmer nej til SF's forslag til vedtagelse, er faktisk, at processen allerede er godt i gang.

Hr. Albrechtsen var vendt tilbage til et gammelt tema i sin tale, et gammelt tema, som jeg troede vi havde lagt bag os, fordi jeg fyldestgørende har gjort rede for det både i skriftlige notater og til hr. Albrechtsen og flere også i samråd. Det bygger på den antagelse, at jeg skulle have sagt, at Schengensamarbejdet er et efterretningsmæssigt samarbejde.

Jeg vil godt igen benytte lejligheden til at slå fast, at Schengensamarbejdet er et samarbejde mellem det almindelige politi i de enkelte lande og ikke et samarbejde mellem efterretningstjenesterne. Så er det sagt, og så er det sagt endnu en gang. At der i overensstemmelse med national lovgivning og efter særlig procedure kan indlægges oplysninger i Schengens Informations System på begæring af efterretningstjenesterne, ændrer ikke herved, og det følger i øvrigt direkte af selve konventionen, som er vedtaget her i Folketinget.

Oplysninger i Schengens Informations System indlægges under alle omstændigheder af det almindelige politi, og oplysningerne i Schengens Informations System anvendes til det, der er Schengensamarbejdets formål, nemlig effektiv kontrol ved de ydre grænser og bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet.

Der er derfor intet belæg for at hævde, at Schengensamarbejdet er et efterretningslignende samarbejde, som hr. Albrechtsen også benyttede lejligheden til i dag. Jeg håber, vi hermed har stoppet den debat en gang for alle. Jeg håber, hr. Albrechtsen kan se, at det kan være nødvendigt, at en oplysning, som er tilvejebragt via efterretningstjenesterne, gående på, at en person er mistænkt, sigtet for terrorisme, kan lægges ind, når det drejer sig om at lave en personidentifikation af den pågældende, sådan at det almindelige politi kan sikre, at de retshåndhævelsestrin, der eventuelt er fastlagt ved domstolene, også har en chance for at kunne blive efterlevet.

Men jeg vil godt endnu en gang sige, at jeg synes, hr. Albrechtsen i dag havde nogle indlæg, som på mange måder var spændende. Jeg synes også, der er sket en vis bevægelse i hr. Albrechtsens indstilling til tingene, specielt når det drejer sig om erkendelsen af, at det er nødvendigt med samarbejde over grænserne, også for at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet, og den udvikling i synspunktet kan måske føre frem til, at vi ad åre får gjort det her samarbejde mindre konfliktfyldt, når alle kan se værdien af det, og når det er blevet en del af vores dagligdag.

Hr. Tom Behnke stillede mig nogle direkte spørgsmål. Hr. Tom Behnke spurgte, om Danmark kan melde sig ud af samarbejdet, og hr. Tom Behnke er nok bekendt med, at der hverken i Schengenkonventionen eller den danske tiltrædelsesaftale er nogen bestemmelse, der

regulerer adgangen til at udtræde af Schengen-samarbejdet. Derfor må man jo knytte an til almindelige folkeretlige forståelser.

Man skal nok passe på med at gøre det her alt for teknisk, hvorvidt et land kan melde sig ud eller ej, for den politiske realitet er jo, når alt kommer til alt, at der er ingen af de andre, der har en interesse i at have et land med, som ønsker at melde sig ud. Derfor vil man meget hurtigt kunne finde en løsning på det. Så jeg tror, man skal lade være med at gøre det til et selvstændigt problem, hvis Danmark vil melde sig ud. Uanset om det er et samarbejde, der alene er et konventionsmæssigt samarbejde uden for EU, eller det er – som det nu forventelig bliver – et samarbejde inden for rammerne af EU, er det svært at forestille sig, at nogen lande skulle holde på et land, som ønsker at træde ud. Det har ikke noget formål.

Så jeg tror, at vi til det spørgsmål kan sige meget klart, at hvis der er et land, der ønsker at udtræde, vil muligheden naturligvis politisk blive skabt.

Hr. Tom Behnke spurgte også, hvordan Danmarks stilling er på den del, som vores protokol omfatter, som bliver placeret i det fælleseuropæiske samarbejde, som Danmark altså ikke deltager i. Jeg kan sige til hr. Tom Behnke, at vi sidder med ved bordet. Vi kan også sige, hvad vi mener. Vi kan ikke stemme. Vi er heller ikke med til at finansiere de fælles aktioner. Det, som Danmark er med til at stemme om og finansiere, er det, der træffes afgørelser om inden for det mellemstatslige område.

Hr. Frank Dahlgaard spurgte – og dér skal jeg så slutte – hvad der ville ske med de journalister, som brød den indgåede fortrolighedsaftale om SIRENE-håndbogen. Det er altså en aftale, der er indgået mellem parterne, mellem landene, før Danmark tog del i samarbejdet.

Jeg har forsøgt fra dansk side at lægge en meget høj profil, med hensyn til at man skal sikre fortrolighed de steder, hvor det er nødvendigt. Det kan være om de oplysninger, der er i Schengens Informations System. Og jeg har jo med baggrund i forelæggelser for Folketinget kørt en meget hård profil i forhold til den kriminalitet, der blev begået i Belgien, i Gent, hvor nogle havde trukket ulovlige oplysninger ud og havde gjort dem tilgængelige ved, at de lå i en plasticpose på en banegård. Derfor skal jeg stærkt beklage, at vi ikke selv kan sørge for fortrolighedsoverholdelse, ved at journalister i Danmark lægger oplysninger ud på Internettet.

Jeg går ud fra, at politi og anklagemyndighed læser aviser som alle andre, og spørgsmålet om, hvorvidt der skal ske tiltalerejsning eller anden efterforskning over for de pågældende, henhører under politi og anklagemyndighed og ikke direkte under mit hverv som justitsminister.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Kun to ganske korte punkter, det ene vedrørende efterretningsvirksomhed:

Justitsministeren udtrykte forhåbning om, at vi nu kunne holde op med at diskutere det. Jeg kan give ministeren tilsagn om, at Enhedslisten fortsat vil fastholde det synspunkt og arbejde for det også i den næste folketingssamling, at efterretningsvirksomhed ikke hører hjemme i Schengen og skal ud af det, eller i hvert fald at Danmark ikke skal deltage i den del.

Så en bemærkning om justitsministerens skræmmebillede af konsekvenserne af et nej: Jeg synes ærlig talt, ministeren burde komme lidt ned på jorden. Nu mener ministeren så, at der ville blive indført en forfærdelig uvenlig grænse mellem Danmark og Tyskland, men hvorfor skulle Tyskland dog ønske at straffe titusindvis af tyske turister, som tager til Danmark hver sommer, med, at de skulle holde i kilometerlange køer for at komme tilbage til Tyskland? Det ville jo være konsekvensen. Og tilsvarende med Sverige: Hvorfor skulle den svenske regering ønske at straffe svenskere, der skal hjem til Sverige over den nye Øresundsbro? Selvfølgelig vil de ikke gøre det. Sverige og Norge vil da følge Danmark ud af Schengen, hvis vi træffer en sådan beslutning. Jeg synes, at ministeren skulle bekæmpe hysteriet og i hvert fald ikke selv lade sig gribe af det.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg vil gerne takke justitsministeren for de konkrete svar, specielt om muligheden for at træde ud igen. Jeg ved godt, at det selvfølgelig er ret hypotetisk, i og med at der ikke er et flertal, der ønsker det, men det var ret relevant at få sat på plads, hvilken konsekvens Amsterdamtraktaten har haft med hensyn til spørgsmålet om muligheden for at træde ud, hvis man ønskede at gøre det.

Men der var to ting, som jeg også spurgte om, og som jeg godt kunne tænke mig, at ministeren svarede på. Det ene var: Hvad skal der til, for at vi kan genoprette den systematiske

personkontrol ved den danske grænse, hvor galt skal det gå, eller hvordan skal det gå, for at man kan gøre det? Det savner jeg svar på.

Det andet, jeg savner svar på, er: Hvad har man tænkt sig at gøre i forhold til det faktum, at det fremover bliver langt sværere at bekæmpe svindel med f.eks. dagpenge, sværere at have en veterinær kontrol på grænsen osv.? Det var nogle af de elementer, som hr. Frank Dahlgaard havde med i sit forslag til vedtagelse, som jeg ikke synes ministeren har kommenteret.

Lad mig så lige opsummere i forhold til de forskellige forslag til vedtagelse. Forslaget fremsat af hr. Frank Dahlgaard kan Fremskridtspartiet tilslutte sig. Forslaget fra SF kan vi også tilslutte os. Forslaget fra Dansk Folkeparti kan vi tilslutte os, selv om vi jo nok må sige, at det er lidt urealistisk på nuværende tidspunkt at afholde en folkeafstemning, men vi kan tilslutte os ideen.

Om afslutningsvis om forslaget til vedtagelse fra Enhedslisten: Det kan vi ikke støtte på nuværende tidspunkt, men jeg vil så til gengæld love, at jeg forelægger det for min folketingsgruppe, for der er en enkelt af pindene, som jeg ikke er enig i, men jeg hører lige, og så ses vi jo, når vi skal stemme.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt kvittere for ministerens gennemgang af vores forslag til vedtagelse og lige præcisere eksempelvis pind 1. Det, vi lægger op til dér, og det, vi ønsker at lægge op til, er, at vi eksempelvis kan åbne for SIRENE-håndbogen, altså det er det langsigtede, således at de regler, der gælder for politisamarbejdet, er offentligt tilgængelige, og sådan som jeg kan forstå SIRENE-håndbogen, er det ikke af politimæssige årsager, at den er fortrolig.

Til spørgsmålet om den bredere inddragelse af organisationer og enkeltpersoner så ved vi jo allerede nu, at vi har et forberedelsesudvalg på det andet område, på det retlige, men det, vi også ved, er, at Folketinget ikke får noget at vide, hvis der sidder organisationer i det her forberedelsesudvalg, som er uenige i den beslutning, der lægges op til. Det er helt anderledes, når det f.eks. drejer sig om arbejdsministerens beskrivelse af sit specialudvalgs mulighed for at komme med indsigelser mod en given indstilling, hvor det tydeligt fremgår for Europaudvalget, hvilke holdninger der er. Og

så vil vi også gerne fra SF's side have flere organisationer ind i det.

Og til sidst: Lotte Nyløkke Jørgensen har over for Jyllands-Posten den 31. maj 1998 forklaret, at hun som medlem i den fælles tilsynsmyndighed kun kan påpege, at EU's registertilsyn ikke har nogen myndighed til at bestemme, hvordan reglerne skal skrives eller ændres, der er kun tale om anbefalinger, og her så vi gerne, at der var en politisk støtte, som kunne argumentere over for Ministerrådet, når det er nødvendigt med ændringer.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

For lidt siden hørte vi det ofte gentagne argument, at hvis Danmark træder ud af Schengen, så skader det ikke den nordiske pasunion, fordi Sverige og Norge selvfølgelig vil følge os. Her vil jeg for det første sætte spørgsmålstegn ved, om hr. Keld Albrechtsen har ret i sin vurdering af Norge og Sverige, men lad det ligge, men jeg er nødt til at gøre hr. Keld Albrechtsen opmærksom på, at den nordiske pasunion omfatter flere lande, for den omfatter faktisk også Finland.

Jeg vil godt spørge hr. Keld Albrechtsen, om han har fantasi til at forestille sig, at Finland med den holdning, de i øvrigt har til det europæiske samarbejde, ville træde ud af Schengen? Det, hr. Keld Albrechtsen foreslår her, vil i hvert fald med sikkerhed smadre den nordiske pasunion.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror, at fru Dorte Bennedsen skal prøve at forestille sig den situation, at hvis Finland så fastholdt medlemskabet af Schengen, skulle landet altså etablere en ydre Schengengrænse over for Sverige og en ydre Schengengrænse over for Rusland – det skal de jo i forvejen – og Finland ville i realiteten kun have en pasunion med Estland, hvis Estland bliver optaget i EU og i Schengen.

Jeg tror ikke, at Finland ville ønske at komme i en sådan situation og blive isoleret som en sådan lukket enklave i det nordlige. Jeg tror, at Finland ville følge efter naturligt. Det vil jeg da håbe. Jeg er ret sikker på, at afgørelsen i Norge vil falde meget hurtig efter et dansk nej – nordmændene har jo ikke nogen lyst til at komme ind i det her – og dermed også Sverige, og

så kan man da ikke forestille sig, at Finland vil le påføre sig selv sådanne lidelser.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg er enig med hr. Keld Albrechtsen i, at det vil skabe nogle overordentlig problematiske situationer for Finland, hvis de alene skulle være med.

I dag har vi en situation, hvor det er lykkedes os at forhandle os frem til at opretholde den nordiske pasunion omfattende alle fem lande. Finder hr. Keld Albrechtsen, at det er rimeligt, at Danmark – hvis vi fulgte hans ønske – trådte ud af Schengen og derved måske måtte, som hr. Keld Albrechtsen beskrev det, tvinge Finland til mod sit ønske at træde ud?

Det, det handler om, er, om vi kan opretholde den nordiske pasunion. Og ja, det kan vi, den har vi, den fungerer, og den omfatter også Island og Norge. Hr. Keld Albrechtsen vil her gå ind og lægge en bombe under pasunionen. Det er det eneste, der vil være sikkert.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg bliver nødt til at gøre fru Dorte Bennedsen opmærksom på, at det, der er det store problem for den nordiske pasunion, og som bringer den i fare i øjeblikket, jo er, at man har tromlet det her igennem uden at have sikkerhed for, om Norge kan deltage i Schengen. Det tror jeg ikke på kan lade sig gøre, fordi der er et grundlovsproblem i Norge.

Det er altså tilhængerne, der har skabt et problem for den nordiske pasunion, som sandsynligvis ikke vil kunne bestå, medmindre vi melder os ud, for hvis vi melder os ud, så giver det Sverige, Norge og Finland og i øvrigt også Island mulighed for at følges med os ud. Det opfatter jeg som et tilbud, ikke som en tvang.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg skal ikke blande mig i den seneste debat mellem hr. Albrechtsen og fru Bennedsen, men jeg vil tro, at det ville være interessant for de andre landes parlamenter at høre de meget håndfaste konklusioner, som hr. Albrechtsen drager på deres vegne. Det lyder sådan lidt imperialistisk, men jeg vil da slet ikke tillægge hr. Albrechtsen den tanke, at han skulle bedrive imperialismen i forhold til andre landes parlamenteres egenkompetence til at træffe selvstændige beslutninger om deres egen situation.

Jeg vil blot sige noget til hr. Tom Behnke, som stillede et par afklarende spørgsmål. Det ene var et spørgsmål, der knyttede sig til muligheden for at etablere systematisk personkontrol ved grænsen, men det er jo fastlagt i og fremgår af konventionen, at man igen kan etablere systematisk personkontrol ved de indre grænser. Spørgsmålet gik så på, hvad der skal til for at gøre det. Ja, det skal jo være noget, vi selv vurderer.

Hvis vi pludselig oplever en kraftig udvikling inden for narkotikakriminaliteten, der kan antaste vores landfaste grænser til Tyskland, eller hvis der pludselig er nogle, som i virkelig stort omfang tager til Danmark og stjæler køretøjer og vil køre dem over den dansk-tyske grænse, så kan det være eksempler på, at nu må man altså for alvor tage fat om det og lave en midlertidig systematisk personkontrol. Varigheden og omfanget af den er noget, der skal tage udgangspunkt i den konkrete politimæssige vurdering af situationen. Det kan også være udlændingemyndighederne, der mener, at nu skal man have en systematisk personkontrol, hvis det er sådan, at der kommer et massivt indvandringspres.

Der er nogle krav til os i forbindelse med at nedlægge den. Man skal orientere sine samarbejdspartnere, og det er klart, at man ikke må benytte den mulighed til at omgå det fundamentale i traktaten, nemlig at der som udgangspunkt skal være fri bevægelighed for de borgere, der har lovligt ophold i de lande, der er tilsluttet samarbejdet.

Så spørger hr. Tom Behnke om muligheden for at kunne fortsætte arbejdet mod socialt bedrageri og også den veterinære kontrol, og andre har også været inde på miljøkontrollen. Den handlingsplan, som regeringen har fremlagt – jeg er glad for at have lejlighed til at vende tilbage til den, for den er faktisk god, og jeg kan høre, at der er flere, der endnu ikke har haft lejlighed til at studere den i enkeltheder, bl.a. hr. Frank Dahlgaard – går på, at der skal være koordination myndighederne imellem i grænseområdet, dvs. mellem de veterinære myndigheder, mellem miljømyndighederne, her amt og kommuner, og mellem politiet.

Politiet forestår en meget stor del af denne koordination med baggrund i de bygningsmæssige faciliteter, vi har på grænsen i dag, som bliver bevaret. Man kan stadig væk se, at det er en grænse, som man passerer ved de dansk-tyske grænseovergange, som altså i dag er bemandede.

De bygninger vil blive brugt som koordinationscentre, hvorfra politiet vil forestå sin koordinering.

Det ligger jo også på det her område allerede i dag i lovgivningen, den fællesskabsmæssige lovgivning, at miljøkontrol og veterinær kontrol kan foretages i medlemslandene, hvor der er behov for det. Det vil sige, at det kan vi gøre tæt på grænsen, og vi kan gøre det fra grænsen. Kontrollen af de regler, der skal overholdes, når det gælder transport med farligt affald, eller når det gælder de veterinære myndigheders kontrol, kan fortsat gennemføres, og nu foretages der endda en intensiveret koordinering mellem de myndighedsparter, der indgår her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Afstemningen om de fire forslag til vedtagelse, der er fremsat af henholdsvis hr. Frank Dahlgård, hr. Keld Albrechtsen, fru Anne Baastrup og hr. Kristian Thulesen Dahl, vil som tidligere meddelt først finde sted tirsdag den 23. juni.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om fordeling mellem staten, kommunerne og amtskommunerne af skattnedslaget som følge af personskattelovens skatteloft. (Tilpasning til ændringer i det skrå skatteloft).
(Lovforslag nr. L 118).

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen) har meddelt mig, at han ønsker at tage følgende lovforslag tilbage:

Forslag til lov om afgift på kommuner og amtskommuner i forbindelse med kommunale skat-testigninger.
(Lovforslag nr. L 111).

Ønsker nogen at optage dette forslag?
(Ophold). Da det ikke er tilfældet, er lovforslaget bortfaldet.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 23. juni 1998 kl. 12.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 14.41
